AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 47 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 25 d. lapkričio (Nov.), 1926 m. KAINA 5 CENTAI Vol. XII.

ČEKOSLOVAKAI APLANKĖ LIETUVA IR DRAUGAUJA SU LIETUVIAIS

Lietuvos jurių policija suima kontrabandininkus. Lenkų vyskupas Hodoras pagarsėjo. Trockį vėl išmeta. Suokalbis prieš Calles. Komunizmas smerkiamas Rusijoje. Potviniai Italijoj. Rumunijos karalienė grįžta namo. Neramumai Pietų Amerikoj. Popiežius reikalauja laisvės Meksikos katalikams

ČEKOSLOVAKŲ VIZITAS LIETUVIAMS

Lapkričio 4 d. Lietuvai ir ypatingai Kaunui buvo iškilmių diena, nes tą dieną Kaune lankėsi draugingos musų tautai čekoslovakų tautos atstovai. Tą pirmą čekų vizitą mes tuo labiau branginame, kad Lietuvos valstybė praeity turėjo bendrų ir artimų santykių su Čekija, vėliau abiem tautom teko nešt analoginį svetimųjų okupacijos jungą ir pagaliau but dalininkais bendro likimo, suteikusio abiem tautom laisvę.

Čekoslovakai pirmąją savo kregždutę atsiuntė mus meno atstovų asmenyje. Tai Kryžkovskio choras, kuris atvežė mums čekoslovakų dainą.

Maža to, jis atvežė musų Kauno miestui Prahos miesto savivaldybės draugingus sveikinimus, adreą-albumą Prahos miesto, jo galvos dro Bakso pasirašytą; jis atvežė lietuvių dainininkams brolišką čekoslovakų dainininkų pasveikinimą ir įteikė jiems savo vėliavą ir pagaliau teikėsi sveikint visą lietuvių tautą ir valstybę.

Įspudingas tai buvo momentas kai prieš pat koncertą musų organizacijos apsikeitė draugingais ir karštais sveikinimais, prieš kuriuos Kryžkovskio choras savotiškai interpretuodamas sugiedojo Lietuvos himną, o po to Čekoslovakų himną.

(Musų publika niekaip neišmoksta po himnų neplot. Smerktinas neatydumas, nes jau daug kartų buvo pastebėta, kad po himno niekur niekas neploja, galima tik valio šaukt).

Lietuvių ir čekoslovakų tautų ryšiai, matyt, publikos gerai jaučiami, nes publika svečius sveikino entuziastingai. Tas vėliau — 23. val.—buvo patvirtinta iškilmingoje vakarienėje, kur Kauno burmistras p. J. Vileišis savo kalboje be kita ko pabrėžė, kad lietuviai ir čekoslovakai ne pirmą kartą susitinka, kad praeityje tekę net fiziniai vieniems kitus remt. Lietuviai, nešdami okupacijos jungą, stebėjosi patvarumu ir sekė tą karžygišką kovą, kurią čekoslovakų tautai teko pakelt už tautinius idealus.

P. Vileišis Kauno miesto vardu dėkojo chorui už vizitą ir prašė perduot draugingiausius linkėjimu Prahos miestui ir visai čekoslovakų tautai bei valstybei.

Miesto tarybos vardu inž. Skardinskas įspėjo svečius, kad jie nerasdami Lietuvoje tuo tarpu išorės kulturos pažymių, ras tačiau sielos kultura ir pasiryžimą padirbt per 10 metų tai, ką kitos tautos atlieka šimtais metų, be to ras pasiryžimą saugot vieniems ir kitiems brangią nepriklausomybę.

P. Malinauskas prisiminė praleistas Čekoslovakijoje tų ryšių; p. Sutkus džiaugėsi nas nurodė į istorijos bendrus susilietimo momentus ir lietuvių visuomenės intuityvį jautimą tarp abiejų tautų yšių; p. Sutkus džiaugėsi matąs artimesnio susiartinimo pradžią kulturos darbe, kuri yra rimčiausias bendravimo pagrindas.

Į visas kalbas ir sveikinimus atsakė choro pirmininkas p. Čežovsky. Jis sako, kad choras atvykęs meno sumetimų vedamas, tačiau esą aišku, kad žmoniškas bendravimas negalįs but aplenktas; todel choras atvežęs ir adresus, todel to draugingumo, bendravimo vardan jis kelia taurę už lietuvių tautą, už Lietuvos respubliką ir pagerbdamas ją Valstybės prezidento asmeny kelia taurę kviesdamas visus dalyvius tris kartus sušukt Drui Griniui valio!

Neilgai viešėjęs choras 5. XI. 11 val. išvyko Rygon, iš kur vyks Talinan, toliau Helsinkin, o iš ten grįš Prahon.

Ateiviai slepiasi miškuose

Rutland, Vt. — Apsiginklavusi policija ieško po miškus slaptai įvažiavusių Amerikon svetimšalių ateivių. Pranešta buvo, kad burys jų slepiasi miškuose. Du pagavo, kuomet jie bandė pabėgt automobilyje, kitų nesuranda.

MUŠIS SU KONTRABANDISTAIS BALTIJOS JUROJE

Klaipėda, XI. 5. (Elta).—Lapkričio 4 d. policijos laivas "Savanoris," policijos vado p. Musteiko vedamas, juroj tarp Palangos ir Šventosios uosto, 7½ mylių nuo kranto, užtiko kontrabandinį motorlaivį, kuris po 15 min. sekimo buvo sulaikytas. Laivo įgula iš 15 žm. suimta, jų tarpe kap. Eismanas, vokiečių pilietis ir keturi jurininkai — 1 vokiečių pilietis, 2 latvių ir 1 lenkų. Kapitonas Eismanas per susišaudymą sužeistas.

Laive rasta 5,500 litrų spirito, 7000 sigarų, tabako ir kt. prekių. Taip pat rasta 40 šautuvo šovinių. Įgula parodė, kad du karo šautuvai buvo įmesti į jurą. Laivas atgabentas į Klaipėdą. Iš rastų pas jurininkus dokumentų paaiškėjo, kad Klaipėdos krašte veikia plati kontrabandistų organizacija.

SUĖMĖ VOKIEČIŲ LAIVĄ

New York, N. Y.—lapkr. 3.— Suv. Valstijų pakraščių apsaugos laivas Mc Call suėmė vokiečių laivą Carmen 140 mylių nuo krašto. Priežastis suėmimo laikoma slapta, bet sakoma Carmen turėjęs $5,000,000 vertės degtinės, šampano, ir kitų brangių gėrimų.

MEKSIKIEČIŲ ATSAKYMAS POPIEŽIUI

Mexico City, lapkr. 21. — Meksikos valdininkai pareiškė, kad Popiežiaus Pijaus XI pasmerkimas Meksikos valdžios yra paremtas ant neteisingų pamatų. Jie sako, kad gandai apie persekiojimus yra neteisingi, ir jei kas yra persekiojamas, tai vien del politinių priežasčių. Katalikų, taip kaip ir kitų tikybų išpažintojų, reikalaujama tik, kad prisilaikytų Meksikos konstitucijos ir teisių.

KAD NEVOGTŲ MOKESČIŲ

Varšava, lapkričio 22. — Žinios praneša, kad lenkų valdžia nutarė padėt valdiškus žmones prie įvairių didesnių išdirbysčių prižiurėt, kad teisingai butų užmokėtos mokestys nuo išdirbysčių, ypatingai tų, kurios daro eksporto ir importo pramonę. Taipgi nuspręsta dėt priežiurą ir į Varšuvos bankas, kurių yra net 80 ir plėšia didžiausius nuošimčius už paskolas.

KOMUNIZMAS SMERKIAMAS RUSIJOJ

Maskva, lapkričio 21. — Žinios praneša, kad Rusijos visuomenė, ypatingai unijos smerkia komunizmą kaipo stabdytoją pramonės pletimasį ir gavimą kreditų užrubežiuose. Toliaus, pasmerkiama komunistiškų idėjų laikytis ateinančiuose laikuose. Pramonė ir išdirbystė turi pereit vėl į kapitalistų rankas, nes tik privatiškai prižiurėta išdirbystė ir pramonė gali bujot. Matomai, kad po kelių metų visos komunistiškos klikos pereis.

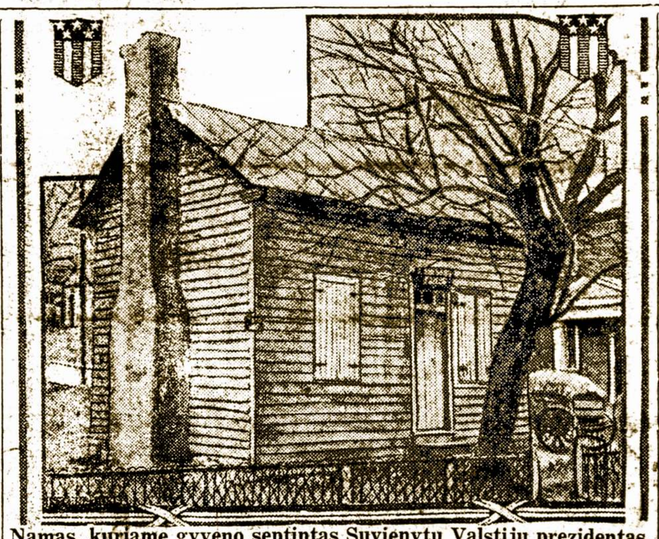

Namas, kuriame gyveno septintas Suvienytų Valstijų prezidentas, Andrew Johnson. Namukas stovi Greenville miestely (Tenn.). Valstijos legislatura nupirko šį namuką ir palieka ant visados kaipo istorišką vietą.

VOKIETIJA DAUGIAUSIA NAUDOJA ORLAIVIUS

Paskutiniomis žiniomis, surinktomis Europoje kaslink oro transportacijos, pasirodo, kad Vokietija 1925 metai nulėkė 4,650,000 mailes ir pervežė oru 865,000 žmonių. Tai yra daugiau negu kita kuri šalis tais metais panaudojo orlaivius.

ROCKEFELLERIS GAUSIAI AUKAUJA ŽYDAMS

New York, N. Y., lapkričio 22. — John Rockefeller (jaunesnis) paaukavo $50,000 žydų philantropiškų draugijų sąryšio 10 metinei kampanijai. Žydai, nutarė surinkt $4,720,000, jau turi $4,011,789.

NERAMUMAI PIETŲ AMERIKOJE

Washington, D. C., lapkr. 19.—Neramumai Centralinėj ir Pietinėj Amerikoj yra labiau sukurstomi bolševikiška propaganda, paeinančia iš Meksikos. Suv. Valstijos yra tuomi susirupinusios. Nicaraguos naujas prezidentas Adolfo Diaz kreipėsi į Suv. Valstijų valdžią su prašymu pripažint jo valstybę ir pagelbėt įvykdint taiką ten. Valdžia pripažino Nicaraguą, ir be abejo vartos savo įtekmę, kad neprileidus prie Nicaraguos pakraščio laivus su buriais revoliucijonierių — kurstytojų, atvykstančių iš Meksikos sukelt neramumus.

POTVINIAI ITALIJOJE

Roma, lapkr. 22. — Potviniai apliejo visą šiaurinę Italiją, nuo Alpų iki Romos apielinkei, priversdami šimtus šeimynų apleist savo gyvenimus. Smarkus lietus pritvinkdė upes, kurios pridarė begalo daug nuostolių. Žmonių nežuvo potviniuose. Padėtis darosi kas-kart blogesnė, gyventojai deda visas pastangas, kad sustiprinus sienas upių pakraščiuose.

RUMUNIJOS KARALIENĖ GRĮŽTA NAMON

Louisville, Ky., lapkr. 19.—Rumunijos karalienė Marija gavus žinią, kad karalius Ferdinandas sunkiai sergąs, skubinas apleist Ameriką. Ji išplaukia iš New Yorko laivu Berengaria, lapkr. 24 d. Ji buvo maniusi apleist Ameriką gruodžio 11.

TROCKĮ VĖL PRAŠALINO

Maskva, lapkričio 22. — Žinios praneša apie prašalinimą Trockio nuo prezidiumo iš moksliškai techniško departamento prie aukščiausio Ekonomiško Koncliaus. Dar vieną valdišką darbą turi, jeigu nuo to jį ištrems, tai tada bus tikras proletaras. Iki šioliai tik tuom vardu dangstėsi.

SUOKALBIS PRIEŠ CALLES

Meksikos miestas, lapkričio 21. — Žinios praneša, kad čia tapo policijos atidengtas suokalbis prieš Meksikos prezidento Calles valdžią. Krata padaryta turtingų žmonių gyvenime ir surasta visi dokumentai suokalbio. Valdžios priešininkų skaitliuje surasta ir generolas Obregon ir leit. Martinez. Suimti suokalbininkai ir patalpinti kariškame kalėjime. Suokalbis parodo esąs remiamas iš Suvienytų Valstiju.

LENKAI SUMUŠĖ SAVO VYSKUPĄ

Varšuva, lapkr. 22. — Žinios pranešą, kad lenkų neprigulmingos bažnyčios vyskupas Hoduras iš Scranton, Pa., atvažiavo į Varšuvą 13 lapkričio, atlankyt savo bažnyčios pasekėjus, kuriuos vadovauja Lenkijoje vyskupas Bonczak. Pereita nedėlios dieną, vyskupas Hodur'as dalyvavo pamaldose ant vienos svetainės Varšuvoje, kur juos užpuolė lenkai Rymo katalikai ir dručiai apdaužė. Senelis Hodur'as, jau 70 metų, tapo dručiai apstumdytas, o jo atstovas, vyskupas Bonczak, gavo smugį į kaktą. Vyskupas Hoduras yra Amerikos pilietis. Policija suėmė 10 mušeikų, kurie pasirodė uni versiteto mokiniais.

Amerikos Žinios

"Karalius" Benjamin sugautas

Benton Harbor, Mich. — "Karalius" Benjamin Purnell, pagarsėjęs perdėtinis Dovido namo tikybos tapo policijos sugautas ir areštuotas. Penki metai atgal Purnell buvo apskųstas policijai dviejų merginų, su kuriom jis nedorai pasielgė. Purnell'iui pasisekė pabėgt. Per penkis metus jis slapstėsi kolei galų gale pateko į policijos rankas ir bus teisiamas.

Rumunijos žydai pagerbė karalienę

Chicago. — Rumunijos žydai pasikvietė karalienę į savo bažnyčią, kurioj susirinko keli tukstančiai žmonių. Žydų delegacija su padengtom šilkinių skrybėlių galvom patiko karalienę ir padovanojo jai auksų apdarytą atminties knygą.

Laivas ekspliodavo

Baltimore, Md. — Norvegijos kerosino laivas Mantilla ekspliodavo. Liepsna apėmė laivą, kuriame žuvo nuo 8 iki 12 ypatų, šešios ypatos nugabentos ligoninėn. Kiek žmonių buvo ant laivo, tikrai nežinoma.

Banditai užmušė policistą

New York. — Du policistai tapo sužeisti, iš kurių vienas mirė per Brooklyno banditus. Policistus Frank Dazkiewicz nors pats sužeistas pagavo vieną iš šaikos vagių ir ne išleido iki neatėjo pagelba. Paskui apalpo ir tapo nugabentas ligoninėn.

Pora neregių

Kansas City, Mo. — Ponas ir ponia C. V. Bonar, abu neregiai apvaikščiojo 40 metines sukaktuves savo vestuvių. Apie 50 ypatų dalyvavo pokily.

IVAIRIOS ŽINIOS.

Mainė pačią ant arklio

Meilenhofen, Bavaria. — Anton Morisch 35 metų ragažių pinėjas, gav 03 mėnesių kalėjimo bausmės už nepasisekusį mainymą pačios ant arklio. Morisch pasiulė Hermankui Saamer, arklio savininkui savo pačią už arklį. Kuomet turgus nepavyko, Morisch puolėsi ant Saamero su peiliu, už ką tapo suimtas ir kalėjimu nubaustas.

Kaizerio brolis Meksikoj

Mexico City. — Prusų kunigaikštis Genrikas buvusio kaizerio brolis atvažiavo į Vera Cruz. Jo atvažiavimas yra privatiškas ir su politika nieko bendro neturi.

Gub. Fuller Londone

Paryžius, Fr. — Massachusetts valstijos gubernatorius Alvan T. Fuller apleido Paryžių, kuriame pabuvo porą savaičių ir nuvažiavo į Londoną. Paryžiuje p. Fuller policija turėjo saugot nuo Sacco-Vanzetti simpatizatorių, kurie mėgino jį išgazdint ir priverst pakartot, kelis kart atkartotą bylą. Gub. Fuller trumpam laike sugrįš Amerikon.

KALĖDOS JAU ARTI

Siųskite pinigus savo giminėms Lietuvoj, per Amerikos Lietuvio agenturą. Pinigai išmokami greit, doleriais ar litais, pagal reikalavimą. Siųskit dabar, nelaukit paskutinių dienų.

AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon St.,
Worcester, Mass.

Žinios iš Lietuvos

Ar grėsia Lietuvai pavojus iš bolševikų pusės

Kaunas, lapkr. 1.— Kaip žinia, kad bolševikų-komunistų tikrieji siekiai, yra sugriaut iš pamatų esamąjį pasaulio surėdymą ir jo vietoj įvest visam pasaulyje sovietinę komisarų valdymo sistemą. Pasiekimui pageidaujamo tikslo, bolševikai vartoja visokias galimas priemones, butent: visokią apgaulę, provokaciją, terorą, sukilimus, ir tt.

Lietuvos bolševikai, prie savo tikslo, tai yra, prie įvedimo Lietuvoje sovietų, eina tais pačiais keliais ir vartoja tas pačias priemones ir vienodus kovos metodus, lygiai kaip ir kitų šalių bolševikai. Pas mus Lietuvoje, kol jie neturėjo jokios laisvės (prie senosios valdžios) tepasitenkino vien tik platinimu savo slaptos literaturos. Gi dabartinei valdžiai davus bolševikams platesnių laisvių, jie nieko nelaukdami, pradėjo veikt didžiausiu pasiryžimu ir veikia labai plačiai. Nuo suteikimo bolševikams laisvės tepraėjo vos ketvertas mėnesių, o jie jau spėjo atlikt gana didelius darbus ir gerokai pažengt pirmyn. Štai jų atliktieji per tą trumpą laiką įžymesni darbai: visų-pirma bolševikai jau gana gerai pastatė savo spaudą, išleisdami keletą laikraščių, kuriuose jie varo savo naudai kuoplačiausia agitaciją.

Toliau, jie iki šiol jau yra surengę įvairiose Lietuvos vietose daugybę triukšmingų mitingų ir suorganizavę daug streikų. Be to, užkariavimui darbo masių ir užgrobimui į savo rankas profesinių sąjungų, jie sutvėrė Vienybės Komitetą ir tariamasis komitetas iki šiol jau yra atlikęs šiuos darbus: 1, suorganizavo Visos Lietuvos Profesinių Sąjungų Atstovų Susivažiavimą, kuris atsibus š. m. gruodžio mėnesyje, Kaune, ir išrinks Visos Lietuvos Profesinių Sąjungų Centro Biurą. 2), suorganizavo ir jau renka darbininkų delegaciją siuntimui į Rusiją. 3), suorganizavo Bedarbių Komitetą, kuris vadovauja bedarbių judėjimu ir rupinas jų visais reikalais, o paskutinėmis dienomis jau organizuoja Visos Lietuvos Bedarbių Suvažiavimą ir t.t.

Matant tokį spartų bolševikų įsigalėjimą Lietuvoje, butų visai naivu tvirtint, kad iš jų pusės Lietuvos nepriklausomybei negręsia joks pavojus, o betgi randasi tokių žmonių, kurie taip tvirtina. Pavojaus yra ir dargi pavojaus rimto. Kas gerai žino bolševikų tikruosius siekius ir jų budą, tiems yra visai aišku, kad jeigu Lietuvos bolševikai sustiprėtų nors ant tiek, jog jie turėtų nors tiek savo pasekėjų, kuriems įdavus į rankas ginklą, butų galima padaryt rimtesnį sukilimą, kad tuomi sukilimu nuverst esamąją tvarką, tai jie nieko nelaukdami tuojau tokį sukilimą ir padarytų.

Tuli musų piliečiai matо didelę svarbą, nesenai pasirasytoj su Rusijos bolševikais nepuolimo bei neitralumo sutartį. Tiesa, toji sutartis turi šiek-tiek reikšmės, nes beabejonės, kad Sovietų Rusijos valdovai pasirašę su Lietuva nepuolimo sutartį, karo specialiai paskelbt neišdrįs. Tačiau tariamoji sutartis visiško pavojaus iš Rusijos bolševikų pusės anaiptol neprašalina. Labai, ir labai daleistina nors ir tokia galimybė: Lietuvos bolševikai suruošia Lietuvoje sukilimą, o jiems į pagelbą, ateina iš Rusijos su savo ginkluotais buriais lietuvis, garsusis bolševikas V. Kapsukas (dargi tos pačios Rusijos Sovietų valdžios inspiruojamas). Tokiame atvėjyje, Rusijos Sovietų valdžia teikime iš tos valstybės karinės pagelbos, oficialiai nedalyvauja, betgi faktinai, tai jį ir tuos karinius burius prieš Lietuvą, ji pati ir pasiunčia. Juk niekam ne paslaptis, kad pas bolševikus, santikiuose su tautinėmis valstybėmis, gero ir tikro nuoširdumo nebuvo ir nebus.

Nepriklausomai tautinei Lietuvai iš bolševikų pusės pavojaus yra, ir kad grėsiantis pavojus netaptų jos pražutimi, krašto piliečiams ir pačiai vyriausybei, reikia but budrioje sargyboje.

Lietuvos sunus.

Nauji kraštutiniųjų gaivalų laikraščiai

Kaunas, 2 lapkričio, 1926 m. Vieni iš kraštutinių gaivalų bolševikai, iki šiol Lietuvoje legaliai leidžiamą teturėjo tik vieną savaitinį savo laikraštį "Darbininkų Atstovą." Gi paskutiniomis dienomis jie išsyk pradėjo leist dar du lairakščiu: mėnesinį 32 puslapių žurnalą "Vilnis" ir neperiodinį laikraštuką "Kovos Vėliava".

Antri, kraštutiniai tautininkai arba fašistai, kolkas neturėjo jokio savo legalaus laikraščio ir jie literaturos dirvoje tepasitenkino tik tuomi, kad kartais paskleisdavo slaptai atspausdintų atsišaukimų. Nuo 23 spalių ir pastarieji pradėjo leist savaitinį laikraštį "Tautos Valia," kurio 31 spalių, jau išėjo antras numeris .

Taigi dabar jau turės savo organus visos esamos Lietuvoje politinės srovės, pradedant dešiniaisiais tautininkais ir baigiant kairiais bolševikais. Pažymėtina, kad šių dienų didžioji dalis Lietuvos laikraščių, dabartinei valdžiai stovi griežtoj opozicijoj, kurios prie progos aš čia pažymėsiu.

Valdžios opozicijoj dabartiniu metu yra šie laikraščiai: iš dešinės pusės: "Rytas," "Darbininkas," "Šiaulietis," "Šaltinis," "Vienybė," "Tautos Valia" ir k. Iš kairės pusės: — "Darbininkų Atstovas," "Kovos Vėliava," "Vilnis," "Kovos Kelias," ir k.

Nė viena iš buvusiųjų iki šiol Lietuvos vyriausybė, tiek daug opozicinių laikraščių dar nėra turėjusi.

Lietuvos sunus.

Iš geležinkeliečių gyvenimo. Geležinkeliečiams norima sumažint bilietus

Kaunas, 2 lapkričio.— Budami nekokioje materialėje padėtyj Lietuvos geležinkeliečiai, iš naujojo seimo ir dabartinės vyriausybės laukia kokio nors pagerinimo jų sunkaus buvio. Bet dėja, vietoj laukiamų pagerinimų, kaip girdėt ruošiama dar pabloginimas, butent: iki šiol geležinkeliečiai etatiniai tarnautojai ir nuolatiniai padieniai darbininkai gaudavo važinėjimui geležinkeliais nemokamus bilietus, tokia tvarka: šeimyna po du į mėnesį vadinamus maisto bilietus, atsivežimui produktų, ir po 4 bilietus metams, kurie galioja trims mėnesiams.

Gi dabar seimo budžeto ekonominė komisija, yra išdirbus projektą, sulig kuriuo maisto bilietai visai panaikinami ir vietoj iki šiol gautųjų 4 bilietų, bebusią duodama tik vienas bilietas metams. Delei tokio negeistino pertvarkymo, geležinkeliečiai savo susirinkime reiškia didelio nepasitenkinimo ir per savo profesinę sąjungą daro atatinkamus žygius, kad toksai bilietų gavime pertvarkymas neįvyktų, o pasiliktų kaip buvo iki šiol.

Ar pavyks jiems atlaikyt senąją teisę, parodis netolima ateitis. **Geležinkelietis.**

Įvairios Žinios

Užpuolimas ant prezidento Hindenburgo

Berlinas, Vok.—Koks nors nenormališko proto fanatikas surikęs "Aš esu Jėzus Kristus!", šoko ant automobiliaus, kuriuo prezidentas Hindenburgas važiavo į valstybinę apeigą.

Per daug drabužių dėvi

Konstantinopol, Turk. — Delei ekonomijos tikslo Turkijos valdžia liepė nešiot moterims trumpesnius sejonus ir abelnai mažiau kraut ant save audeklo. 26 jardai audeklo eina ant Turkijos moterų ilgų ir plačių prikrautų viena ant kitos eilėmis drabužių.

Vestuvių nelaimė

Madras, Indija. — Pranešama iš Rajamahendri valstijos apie atsitikusią ten nelaimę: 55 ypatos, dalyvaujančios vestuvėse, nuskendo, kuomet juos vežant garlaivis sudužo ant upės Godavari.

Bazilikos 300 metų sukaktuvės

Roma, It. — Lapkričio 19 atsibuvo iškilmingas apvaikščiojimas 300 metų sukaktuvių atidarymo Romos Šv. Petro bazilikos. Bazilika buvo išpuošta viduj ir iš lauko. Papa Pijušas XI nedalyvavo iškilmėse, nes bazilika atdara visuomenei. Pirmas akmuo bazilikai buvo padėtas balandžio mėnesį, 1506 metai, statė ją 120 metų.

Kunigaikštis ketina atlankyt Ameriką

Stockholm, Šved.—Knigaikštis Wilhelmas, antras karaliaus Gustafo sunus, ketina sausio mėnesy atlankė Ameriką su tikslu duot eilę prelekcijų po įvairius Amerikos miestus.

Papos pijušo XI enciklika

Roma, It.—Papa Pijušas XI išleido encikliką, arba atsišaukimą, kurioj pasmerkia Meksikos valdžios kruviną tironybę ir persekiojimą R.-katalikų tikybos dvasiškijos. Rementis ant išleistų 1917 metuose Meksikos konstitucijos teisių enciklika nurodo visą neteisingumą ir brutališkumą Meksikos valdžios pasielgimų. Apart kitų nedorybių, ją kaltina taipgi užpuolimuose ant moterų. Papa Pijušas XI kreipėsi į visų šalių R.-katalikų tikybos išpažintojus, prašant visų melstis, idant Dievas suteiktų persekiojamiems kantrybę ir pagelbėtų R.-katalikų bažnyčiai pergalėt priešą.

Rumunijos karalius serga

Bucharest, Rum.—Oficialiai skelbimai skelbia, kad karaliaus Ferdinando sveikatai negręsia pavojus, tačiau skubus pašaukimas atgal grįžusio Paryžiun Francijos specialisto gydytojaus, nurodo, kad karaliaus padėjimas eina blogyn. Visi namiškiai nekantriai laukia sugrįžimo iš Amerikos karalienės Marijos.

Gen. Ludendorf serga

Berlinas, Vok.—Generolas von Ludendorf turėjo operaciją Municho klinikoj, kur ir dabar tebebuna. Kokia jis liga serga, nepaskelbta, bet eina sveikyn.

Nauji aukso šaltiniai

Skelleftea, Šved.—Vesterbotten apskrity, Švedijoj, pasirodė nauji mineralų aruodai. Atrasta cinko, vario, aršeniko, sidabro ir aukso. Aukso kasyklos jau atsidarė arti Boliden. Nors nė geležinkelio, nė didesnių įtaisų dar nėra, bet žmonės skubina prie aukso kasimo kaip kada skubino į Alaskos kasyklas.

Gavo Nobelio dovaną

London, Ang.—Šių metų Nobelio literaturos dovana paskirta labiau pasižymėjusiam dramos veikalų rašėjui George Bernard Shaw. Išpradžių gerbiamas rašytojas atsisakė nuo piniginės dovanos, vėliau sutiko priimt, paskiriant visus pinigus įsteigimui pagerinimo literatiško susinešimo tarpe Anglijos ir Skandinavijos.

Rusijos menas turi nuostolius

Maskva, Rus.—Apšvietos komisariatas gavo pranešimą, kad laivas Baltic vežantis daug Rusijos artistų piešinių į Ameriką parodon, sugedo ir įsiveržęs vidun laivo vanduo, sugadino didesnę pusę sukrautų ten kurinių. Maskvos meno ekspertas, prof. Igor Grabar, apskaitliavo nuostolius ant $73,000. Paveikslai yra apdrausti Amerikos draudimo kompanijoj.

Mussolini "valo" mokyklas

Roma, It. — Italų valdžia rupinasi auklėjimu savo jaunuomenės bandydama jai įskiepyt fašizmo ideją. Mokyklos visuomet yra valdžios įrankiu ir turi tokią spalvą, kokią turi tuolaikinė šalies valdžia. Apvalymas Italijos mokyklų nuo nepriklausomo fašizmui gaivalo, tarpe mokytojų jau prasidėjo, kuomet 10 aukštesniųjų mokyklų profesorių tapo nuo vietų prašalintais.

Kova su huliganais

Maskva, Rus. — Įvairių vagių ir plėšikų, vadinamų Rusijoj huliganais, tiek priviso, kad valdžia priversta su jais kovot. Virš 170 huliganų pastaruoju laiku ištremta į tolimus Sibiro kraštus arba į Solovetsko salą ant Baltųjų jurų.

Laivas nuskendo.

Viena, Austr. — Iš priežasties katilo sprogimo, rusų laivas Skandinavijoj nuskendo ant Juodųjų jurų. Praneša iš Bucharesto, kad 40 ypatų su tuo laivu nuskendo.

Rašėjas nusižudė

London, Ang. — Allen Upward advokatas ir rašėjas, nusiminęs, kad jo literatiškas darbas neturi geros pasekmės, atėmė sau gyvybę. Kuną jo su šuvio žaizda rado arti velionio namo. Rašytojas Upward daugiausia pasižymėjo savo parašytų veikalu "The Domino Club." Tikrai Allen Upward neturėjo priežasties kankyt save minčia apie nepasisekimą.

Batavijos riaušės

Batavija. — Valdžios kariuomenė išvijo iš miesto South Bantam sukilusius ten komunistus. Daug komunistų areštuota, o revoliucijos įsteigėjai tapo ištremti į Naują Guineą.

Angliakasiai nepatenkinti

London, Ang.— A. J. Cook, angliakasių unijos sekretorius paskelbė, kad didžiuma narių nubalsavo nepriimt valdžios nustatytų taikos sąlygų tarpe kasyklų kompanijų ir darbininkų. Sekanti angliakasių unijos susirinkimai nuspręst tolimesnius angliakasių žingsnius.

Camel cigaretai suteikė naują pasidžiaugimą milionams

JOKIS kitas gaminamas cigaretas nėra taip perviršijančiai pasirenkamas kaip Camel. Jokis kitas cigaretas neturi tokios malonės pas milionus prityrusių ir pasekmingų vyrų. Apsimainymas Camels tarp nepažįstamų yra draugiškas įvedimas prie artesnio susipratimo. Iš priežasties Camel gerumo, Camel visuotino pasirinkimo, pašaukimas "Pasiimkite Camel" yra praleidimo žodis į draugiškumą visur.

Camel pasisekimas, didžiausias rukymo istorijoje, tvirtai pamatuotas ant gerumo. Camels vyniojami iš parinkčiausių auginamų tabakų. Ir šie tabakai taip sumaišyti kaip nerastum pas joki kitą cigaretą. Jei dar nesate jų bandę, Camels jums atidengs naują rukymą, kadangi jie niekad nenuvargina skonio, niekad nepalieka cigaretinio atsidavimo.

Štai kodel mes užvedame jums ant minties suteikti patogumą ir palinksminti savo skonį su viršiausiu kas yra rukymo pasidžiaugime: Didžiausi tabako organizacija pasauly kviečia jus—

Pasiimkite Camel!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

Palaikymui puikių plaukų naudok
Ruffles

PIANO LEKCIJOS

Per daugelį metų ėmus piano lekcijas pas geriausius mokytojus, dabar pradedu eit Bostono Konservatoriją ir pradedu duot lekcijas pradžiamoksliams. Didžiausia atyda bus padėta mano mokiniams. Norinti imt piano lekcijas meldžiu užsirašyt pas mane.

Valentina Paltanavičaitė
14 Vernon St., Worcester, Mass.
Tel. Park 6407

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States — $2.50
In Foreign Countries — $3.00
Single copies — 5 cents
Advertising rates on application

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose — $2.50
Kitose valstybėse — $3.00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

LENKŲ PAPROTYS, TAI MELAS

Spalių 9 diena, tai atmintina visiems lietuviams diena. Ji atmintina dvejopu žvilgsniu. Visupirma, 1920 m. spalių 9 d. lenkai užėmė musų sostinę Vilnių. Iš antros pusės, tą dieną reikalinga mums minėt, kaipo lenkų vyliaus dieną. Tie, kurie prieš visą pasaulį didžiuojasi savo ritieriškumu, savo garbinga praeitim, toj dienoj aiškiai ir tikrai, ne veidmainingai, įrodė ne tik lietuviams, bet ir visam pasauliui, savo kalbų menkumą, veidmainingumą, žodžio nelaikymą. Kada visas pasaulis kalba apie tautų teises, apie tautų lygybę, apie įgyvendinimą teisės ir teisybės, valstybių sugyvenimą, nusiginklavimą, karų panaikinimą ir t.t., lenkai pirmutiniai pakelia kardą ir sulaužo laisvu noru pasirašytą sutartį. Pasirašytą prie Tautų S-gos liudininkų, pasirašė turėdami prieš akis kryžių ir po dviejų dienų, tie "apaštalai brolybės," "gerieji krikščionys - katalikai" sulaužo sutartį. Tokių faktų įstorija ne daug težino. Tik kryžiuočiai mokėjo tokius veidmainiavimus. Tiesą pasakius lenkai, ir šiandien dar skaito mus, lietuvius (ir pasauliui apie tai skelbia) "pagonimis," tad gal ir sulig jų etikos galima apgaudinėt, kad ir priešą, o ypač silpnesni priešą.

Kaip į tai reagavo pasaulio galiunai, skelbianti gražiąsias idėjas?

Pagrumojo kumštini kišeniuje ir kad lenkai kartais už tai nesupyktų, priskyrė jiems Lietuvos sostinę, Vilnių, su visu trečdaliu Lietuvos, gi kad atsiprašyt lenkus, šiais metais juos išrinko į Tautų Sąjungos Tarybą.

Doras žmogus su žmogžudžiu, plėšiku, apgaviku, nenorėtų nei valandėlės sėdėt prie vieno stalo. Kiek kareivių buvo užmušta veidmainingu lenkų puolimu, kiek turto išgrobta, išnaikinta, rodos visi gali suprast ir įvertinę pamatyt, kad to vardo lenkai pilnai užsipelnė. Dėja, didžiųjų tarpe yra kitokia nuomonė. Jei tik esi stipresnis užmušinėk, plėšk, apgaudinėk, ir net rankų nenusiplovęs atsisėsk garbingųjų tarpe. Tai labai, labai skaudi pamoka, nes išbandyta ant musu kailio. Mes aiškiai ir prikišamai pamatėme, kad kitais pasitikėt negalima, kad reikia ugdyt savas iegas į kovą su stipresniu priešu. Lietuvių tauta, tai jau pradeda suprast, pradeda suvarankiškai ieškot talkininkų. Minėjant šiais metais Vilniaus pagrobimo 6 metų sukaktuves, visur ir visu uolumu buvo propaguojama vienybės ir tvirtybės idėja. Jei mums nusiseks, ypač ekonominėje srity atsistot ant tvirtų kojų, Vilniaus kraštas pats paprašys musų globos ir nieks negalės sutrukdyt susivienijimui.

Šią, vienybės idėją propaguot turime netik sukaktuvių metu, bet kiekvieną dieną. Gana jau, dažniausiai nekulturingų, rietenų. Kuomet visoje Lietuvoje skambės vienybė, kaip varpo balsas, nors paeinąs iš metalų mušimo, galėsime but tikri musų laimėjimo.

Palaikymui ir stiprinimui Tautos vienybės daug gali padėt musų išeivija. Bet apie tai kitą kart.

V. Jonkaitis.

PAŽYMĖTINI ĮVYKIAI

Žymesnių pasaulio ukio žinovų manifestas. Pilsudskis pas monarchistus.

Pereitą savaitę visų didesnių Europos valstybių sostinių spaudoj vienu kartu pasirodė platus žymiausių pasaulio ekonomistų pareiškimas, kuriuo jie išdėsto savo nuomonę, kaip galima butų grąžint pasaulio karo suardytą visuotinį gerbutį. Pasak jų, pasaulio ukiui didžiausios neigiamos reikšmės turį muitai ir specialiniai leidimai bei draudimai, varžantieji tarptautinės prekybos vystymąsi. Be to, neigiamai išsireiškiama del naujų valstybių sienų arba, kitaip sakant, del naujų po karo įsikurusių valstybių, kurios esą netekusios pigių maisto produktų ir kitų prekių, kaip anglių ir žaliavos.

Šį, pareiškimą palankiai sutiko vien Anglijos, Vokietijos ir iš dalies Prancuzijos spauda. Visos mažesnės, ypatingai naujos valstybės jame įžiuri aiškų pasikėsinimą į jų savistovumą. Pabrėžiama, kad muitų panaikinimas dabartinių metu butų joms pražutingas. Kol mažos valstybės, neturinčios pakankamai kapitalo, jos turinčios savo pramonę apsaugot įvežamaisiais muitais.

Drauge su mažomis valstybėmis prieš manifestą pasireiškė SSSR ir Jungtinės Valstijos. Kažkurie J. V. bankininkai net atšaukė po manifestu padėtus savo parašus, o vyriausybė pareiškė, kad Amerikai muitų tarifai reikalingi darbininkų ir prekybininkų reikalams apsaugot. SSSR spauda visus ,kurie manifestą sveikina, vadina neišmanėliais arba apgavikais, nes jis galingųjų vardu nukreiptas prieš silpnąsias tautas.

* * *

Pereitą savaitę Nesvižiuj, pas žymiausią rytų pakraščių dvarininką Radzvilą įvyko didelis Lenkijos monarchistų suvažiavimas. Į suvažiavimą su dviem savo kabineto nariais monarchistais Meištovičium ir Niezabitovskiu buvo atvykęs iš Varšuvos ir Pilsudskis. Suvažiavimas ir iškilmės Pilsudskiui pagerbt truko ištisas dvi dienas. Jose dalyvavo apie 400 žymiausių dvarininkų monarchistų, daugiausia su kunigaikščių ir grovų titulais.

Pilsudskis, kaip žinoma, laikomas kairiųjų pažiurų žmogumi, ir monarchistai savo kalbose iškilmių metu džiaugėsi, kad pagaliau tarp jų pasiekta bendradarbiavimo.

Suvažiavimo nutarimai tuo tarpu laikomi paslapty, tačiau iš lenkų spaudos paaiškėjo, kad ten buvo svarstomas monarchijos įvedimo Lenkijoj klausimas. Sostas neva buvęs pasiulytas pačiam Pilsudskiui. Kitomis žiniomis, Pilsudskis nusistatęs padaryt karalium kunig. Radzvilą.

Šiaip ar taip, monarchistinis judėjimas Lenkijoj pastaruoju laiku žymiai sustiprėjo ir virsta aktingu. Visa tai prieš norą atveja į galvą vienos anglės pranašavimą spaudoje, kad 1927 metais Lenkiją valdys jau karalius.

("Trimitas")

Savanorių komitetų suvažiavimas

Sekmadienį, lapkričio 7 d., šaulių salėje apie 1 val. p. p. rinkosi musų kariuomenės savanorių komitetų atstovai. Viso atstovų į 50.

Suvažiavimą atidarė atstovas karininkas Kiaunė. Prezidiumas renkamas pusiau slaptu balsavimu. Balsuojant iš salės išeina kandidatai Seimo narys plk. Zubrys, prof. Elisonas ir majestotingai žengia ats. plk. Grigaliunas—Glovackis. Balsavimo rezultatai tokie: prezidiuman išrinko Seimo narį plk. Zubrį pirmininku, prof. Elisoną ir p. Sliesoraitį jo pavaduotojais ir p. Misiuną ir Kronkaitį sekretoriais. Pilietis Glovackis gavo tik 6 balsus.

Pirmininkaująs Seimo narys pulk. Zubrys, sveikindamas kardo draugus pabrėžė, kad savanoriai iškilmingai pasižadėjo su ginklu rankose gint kraštą, savo pažadus ištesėjo ir buvo ištikimi vyriausybei. Žuvusiųjų kovos draugų atmintis pagerbiama atsistojimu ir sugiedamas tautos himnas.

Išrinkus mandatų tikrinimo komisiją, sekė sveikinimai. Pirmiausias sveikina Krašto apsaugos ministerijos atstovas plk. leit. Gricius, reikšdamas džiaugsmą, kad savanorių dvasia galinga ir patvari; jis linki ir pageidauja, kad savanoriai neštų valstybės gyveniman sveiką srovę, kad tvarkydami savo reikalus neužmirštų tautos gerovės ir kad rupintųsi garbingų karžygių atmintimi ir jų tinkama pagarba.

Toliau sveikino plk. Daukantas Šaulių s-gos atsargos karininkų s-gos vardu, gen. Bulota, p. Gudelis nuo vasaros rytų partizanų, skautai, Vilniaus lietuvių jaunuolių "Ąžuolo" organizacija, p. Tomkus "Tautos Valios" vardu ir kt.

Vieni sveikino savanorius gerbdami ir mylėdami, kiti lyg "užtarimo" iš jų prašydami. Pav., charakteringas "Tautos Valios" pasveikinimas p. Tomkaus lupomis. Jis priminęs savanorių skriaudas, nupasakojo, kad kai revoliucija Rusiją sugriovė jau 9-ni metai sukako, kad žmogaus kune raudonuosius kraujo rutuliukus mušą baltieji ir tuo budu šie, leucocitai, duodą pavyzdį savanoriams susiburt į vieną kumštį "leucocitų armiją." Kadangi jo kalba buvo perdaug "moksliška," tai jis pats ją ir tesuprato.

Taip jau nesąmones "viso krašto judėjimo" vardu nutauzijo kėdainiškis Glegžna. Glovackis atsisakė renkamas sveikinimų redagavimo k-jon, esą negalįs tu sveikint, kurie jį "nuskriaudę". K-jon išrinkti: Majauskas, K. Gaigalas ir Seimo narys Bieliunas.

Nutarta šaukt savanorių atstovų konferenciją tarp XII—27—II—16 d. Šis klausimas iškėlė kalbų, kuriuo tikslu savanoriai organizuojasi. Įvairių nuomonių esama. Kiti net nežino del ko.

Nežinojimą pataisė p. Gaigalas ir p. Elisonas. Pirmasai pabrėžė, kad reikia duot savanoriams tai, kas žadėta musų savanoriams priklausomo tautos istorijos įvykio metu 1918—19, antras, kad rimtas savanorių organizavimas obalsiais ir dvasia, kada nežiurėta partinių nusistatymų, yra sveikas reiškinys, drauge rupintis jų ekonominiais reikalais, k. a., žeme, inventorium aprupint ir tt.

Valdybon išrinkti: pirmasis prez. Smetona v-bos garbės nariu, Seimo narys Zubrys, prof. Elisonas, Seimo narys Bieliunas, Sliesoraitis, Matulevičius, Kiaunė ir Pautienius.

Primtos pasveikinimo rezoliucijos: valstybės prezidentui, pirmajam prezidentui, kariuomenei ir šauliams. Iš bendrų sumanymų dar priimtos rezoliucijos ir pageidavimai, kad kongresan važiuojantiems savanoriams butų papigintas geležinkelis, kad žemė ir vietomis savanoriai butų rupinami, kad lenkai ir bolševikai nesiraustų musų valstybės pamatuos krašto nenaudai, kad valdyba prisidėtų prie ruošiamo dr. Basanavičiaus ir dr. Griniaus jubilieiaus ir kt. Istatai pavesti išdirbt laikinajai valdybai.

Mariampolės ats. Kronkaitis savo kalboj "Tautos Valios" piršlius, kaip gėdą darančius savanoriams su nedrausmingu p. Glovackiu visai pasmerkė ir pareiškė, kad "Tautos Valios" siulymasis savanoriams vadovaut esąs nepageidaujamas. Kalbėtojui susirinkimas pritarė plojimu.

Paaiškėjus valdybos rinkimams, Glovackis, lyg muilą prarijęs, kad visai jo neišrinko, nelaukęs suvažiavimo pabaigos išdulino, o jo peršama organu savanoriams "Tautos Valią", tapo visai pasmerkta: suvažiavimas nusistatė, kad savanoriuose bolševikų ir fašistų idėjoms ne vieta ir karštu delnų plojimu užgirta, kad "Tautos Valioje" ir kituose priešvalstybiniuose laikraščiuose savanorių reikalai nebutų tariami. Savanoriai pasirinko savo reikalams svarstyt "Trimitą", "Lietuvą" ir kitus valstybiškos dvasios laikraščius.

Susivažiavimas praėjo tvarkingai ir baigtas tautos himnu.

("L. Ž.")

Amerikos Žinios

Ekskareivis nušovė motiną

Pittsfield. — William F. Keefe 27 metų ekskareivis nušovė sėdinčią prie lango savo motiną. Jis buvo areštuotas, bet jokios bylos nebus, nes kareivis buvo gazuotas ir iš priežasties silpnos sveikatos negalėjo gaut darbo.

Parakas ekspliodavo

Jerome, Ariz. — 300,000 svarų parako sprogo pirm laiko United Verde vario kasyklose. Langai aplinkinių namų išbyrėjo, ambulansai bėgo gelbėt aukas nelaimės. Du nežinomi žmonės tapo užmušti, keli sužeisti.

Nepaprastas paukštis

Hollywood, Cal. — Mažas paukštis parodė iegą ir žiaurumą arelio. Jis užpuolė ant žaidžiančių parke vaikų, išbadė vienam akis, užmušė katę ir bandė užpuldinėt ant praeinančių žmonių.

Ilgamžė motina

Wisconsin Rapids, Wis.— Ponia Hester A. Harmon 104 metų amžiaus sulaukė paimt savo suanuas pos mertinę apdraudos gyvybės mokestį. Sunus jos Edward Harmon mirė 74 metų amžiaus.

Pastorius nužudė savo žmoną ir 4 vaikus

So. Torrington, Wyo. — Rev. J. B. Minort, pastorius baptistų bažnyčios, nušovė savo miegančią žmoną ir 4 vaikus, paskui pats nusižudė. Priežastis tokio pasielgimo nežinoma, mano, kad pletkos ir naminiai vaidai iššaukė tą nepaprastą žudystę. Pastorius Minort buvo policijos teisėju ir vedėju javų elevatoriaus.

Helium pagelbsti naramsa

Washington. — Naujai išmėgintas gazas helium, tapo pritaikintas prie pasinėrimų į jurės dugną. Jis lengvai susijungia su oxygenu ir duoda narams progą ilgiau užsilaikyt po vandeniu. Helium vartojamas prie orlaivystės, pakelia balionus ir palaiko juos ore, taipgi naudingu pasirodė prie pakėlimo nuskendusio submarino S—51.

Vestuvės ore

Galveston, Tex. — Leit. Chester Dawson ir panelė Fay Fantom atliko savo sutuoktuves kariškam orlaivy padangėse. Ceremonijoj dalyvavo sukviesti svečiai.

Užgriuvo šešius angliakasius.

Hazelton, Pa. — Šeši angliakasiai tapo žemės užgriaut Schig Valley kasyklose, iš priežasties pakilusio upely vandens, kuris užpylė artimiausias kasyklas. Kasyklų administracija mano, kad užgriauti gali išlikt gyvi ir daro pastangas juos atkast.

Bandė nužudyt karalienę

Chicago, Ill. — Karalienei apsistojus Lake Shore Drive viešbuty, grasino mirties pavojus, kuomet nežinomas žmogus užpuolė ant viešbučio savininko žmonos ir grumodamas karalienei Marijai, bandė dasigaut į jos kambarius. Policija apstojo aplink viešbutį nedaleisdama jokių pašalinių ypatų. Karalienė apie tą atsitikimą nežinojo. Mano, kad tai buvo koks įniršęs komunistas, nes keli šimtai vietinių komunistų išmėtė šmeižiančius karalienę atsišaukimus.

Degtinės šmugelis

Portland, Me. — Federalei valdžiai pranešta, kad Amerikos laivai 12 mylių tolumoje nuo Amerikos uostų pardavinėja degtinę. Valdžia pradėjo tyrinėjimus. Anglijos laivas Paloma atvežė į St. Augustine 5000 skrynių degtinės, vertės $200,000. Visas tavoras pateko į Amerikos valdžios rankas.

Orlaiviai vežioja degtinę

Detroit, Mich. — Valstijos policija padarė kratą Fordo orlaivyj, kur rado 14 skrynių degtinės. Fordas pats pagelbėjo ištirt dalyką, netikėdamas, kad jo darbininkai užsiimtų šmugeliu degtinės. Orlaivio važinėta į Kanadą, kur patogiausia gaut slaptą tavorą.

Rumunijos karalienė apleidžia Ameriką

Lousville, Ky. — Rumunijos karalienė paskelbė, kad iš priežasties gautos iš Rumunijos žinios apie apsirgimą karaliaus Ferdinando, ji turi skubiai užbaigt savo Amerikos turą ir grįžt namon. Karalius Ferdinandas buvo silpnos sveikatos, dabar rašo, kad yra pavojingam padėjime. Karalienė ketino but Amerike iki gruodžio 11, ir aplankyt dar daug vietų, tačiaus staigas susirgimas karaliaus sumaišė karalienės planus ir ji skubina atsisveikint šią viešingą šalį. Karalienė išvažiuos 24 lapkričio laivu Berengaria.

Karalaitė įvažiavo į griovį

Danville, Ill. — Rumunijos karalaitė Iljana, važiuodama padovanotu jai automobilium iš Chicagos į Indianapolis, įvažiavo į griovį prie Grant Park, Ill. Nors nelaimės neatsitiko, bet karalaitė išsigando ir susinervavo. Gydytojas ragino ją pasilsėt ligoninėj, bet karalaitė nenorėjo atsilikt nuo kitų ir pasiskubino davyt savo motiną su palydovais.

Kalinis vaišino karalienę

San Francisco. — Sint S. Millard išleistas iš San Quentin kalėjimo, pasidavęs rumunu pakvietė Rumunijos karalienę ant surengto Rumunijos našlaičių naudai teatro. Karalienė nieko nežinodama, atlankė teatrą. Millard gavo pusę surinktų pinigų ir pašaukimą grįžt atgal į kalėjimą.

Mergina pasiskandino jurėse

New York. — Angelina Satienza 23 metų mergina, sugrįžus su savo motina ir maža sesute iš Italijos, taip nusiminė iš priežasties sesutės susirgimo jadros liga, kad bijodama, sugrąžinimo šeimynos į Italiją, šoko nuo laivo į jures ir paskendo.

Didelis gaisras

Rutland, Mass. — Didelis gaisras iš nežinomos priežasties ištiko kongregacijonalų bažnyčioje, padarė į $40,000 nuostolių. Liepsna buvo taip didelė, kad matyt buvo aplinkinėse miesteliuose ir sutraukė visas apielinkės ugniagesių nuovadas. Tačiaus gaisras buvo apėmęs bažnyčią, kad sunku buvo jį apmalšyt.

Nori prohibicijai prielankaus prezidento

Chicago, Ill. — Moterų Krikščionių Blaivybės Unija deda pastangas, kad į 1928 metų kandidatus į Suv. Valstijų prezidentus, patektų ypata, prielankiai atsinešanti link prohibicijos.

Gaisro šviesa paimta už kometą

Worcester, Mass. — Kaip kurie astronomai pamatę ant dangaus nepaprastą šviesą, manė, kad nauja kometa atlankė musų padanges. Pasirodė, kad šviesa buvo nuo Rutlando gaisro.

TUKSTANČIAI JAUČIASI ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos

Žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinimui gazų, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumų. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigaili patart jos savo draugams. Jei turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanysi, jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paeina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškina, paeina nuo nervišku mo, įtempimo dirksnių ar karšto budo. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė — gali pirkt bile aptiekoj. Saugu duot vaikams. Jei aptiekorius neturi, rašyk į Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U. S. A.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir sesers: —

Daugumas musų brolių pasiguodžia, kad mes nykstam, musų vaikai nekalbės lietuviškai ir musų išeivija pranyks Amerikoje. Kaip bus taip bus, bet lietuviai nepražus. Pražusim mes, tai liks musų vaikai, nors jie nekalbės lietuviškai, bet jie bus dar lietuviai. Airiai jau senai airiškai nekalba, bet airiai yra ir labai ilgai jie bus. Dabar gadynė yra tokia, kad žmonės ieško savo praeities, savo istorijos, be abejonės ir musų vaikai ieškos ir atras, kad jie yra lietuviais. Atradę istorijoje, kad jie yra lietuviai, jie glausis ir laikysis daug amžių kaipo lietuviai. Kur-gi žmogus dingsi nuo šio žemės kamuolio, vistiek čia busi iki galui savo amžiaus. Čia ant šio pasaulio gyvenant vis geriau sueit su savais, negu su svetimais.

Pas svetimas tautas irgi nieko nėra del mus gatavo, prie jų nuėjus turtų negausi, negausi nė jokio speciališkai linksmo gyvenimo. Jeigu ką nori gero, turi to gero ypatybes pasisavint, su jom persiimt, tik tada jausiesi, kad ką nors savyje turi. Kaip turėsi kokią savo savastį, kaip kad mokslą, turtą, gerą talentą, nereikalinga tada savo tautos užsigint, nes žmonės tave gerbs vis vien, matydami garbės vertu. Jeigu nieko žmogus neturės, nė talento, nė mokslo, nė turto, tai ir prie kitų nuėjęs nieko gero negaus. Kitos tautos tokių žmonių savo eilėse ikvaliai turi ir juos tik pastumdėliais laiko. Kaip musų vaikai ateis į tikrą gyvenimo kelią, patys pradės permatyt, kad tauta nėra kas kitas kaip tik draugija, tokių žmonių, kuriuos praeitis, tautybė labiau riša vienas prie kito, negu prie svetimtaučių. Ką mes gavome nesilaikydami vienybės, tai dabar aiškiai matome. Bėgome prie lenkų kaipo prie draugų—žmonių to paties tikėjimo, su jų dukterimi ženijomes, su jais draugavome nesąžiniškai: savo kalbą apleidome, jų kalbą priėmėm. Daug musų brolių apsivedė su lenkėmis ir pametė savo tautą neatbodami. Bet kuris sąžiniškas, tai visgi pamatė, kad ant galo lietuvis turi tik maitint ir pačią ir vaikus, kas padaro pilną stubą lenkų, o nė vieno lietuvio.

Už tą visą netobulumą gamta mus nubaudė, taip išėjo, kad su musų sulenkėjusiais ir išgamėjusiais, lenkai musų sostinę Vilnių užėmė. Tiek ir musų vaikai gaus budami čia Amerike, jeigu jie nesilaikys savo tautystės. Eidami ir kibdami į tarpą kitų tautų, jie priaugins airių, anglikų, lenkų ir kitokių, net ir pačių negrų. Musų vaikai vienok nebus tiek kvaili, nes jie eina į mokyklas ir dar į aukštesnes, mokyklose visgi mokina tokiu dalyku kaip istoriją, iš kur keno tėvai imgravo ir taip toliau. Musų vaikai susipras ir norom nenorom jie laikysis vienybės ir pasilaikys tos šaknies, iš kurios jie paeina.

Todel nesibaidykime, lietuvystė nepranyks. Dabar daugumas baidosi, verkia, kitus kaltina, kad nedirba del lietuvystės palaikymo, patys taipgi ne ką nuveikia. Daugelis jau musų brolių mėgino nubėgt į kitų tarpą, bet nieko ten neradę, atgal sugrįžo prie lietuvių. Taip bus ir musų vaikams. Nekurie nubėgs, bet ir vėl sugrįš prie savo tėvų paliktų organizacijų ir prie vienybės, nes jiems irgi bus geriau, jeigu jie tarpe save darys pramonę, save pasigelbės ir užstos. Tik vienybėje tą viską galės turėt. Ameriką palaiko ir dabar daugiausia ateiviai, viskas kas prakilnu, kas garbinga, tai vis nupeikta ateivių, tai kokie čia gali but tie Amerikonai. Tie ateiviai dar kitas angliškai gerai nemoka, bet keravoja mašineriją, turtais ir prakilnumu. Amerikonai tik pasidžiaugia ir rankom paploja. Tie, kurie tik giriasi, kad yra kokie amerikonai, tai pamišėliai, kurie nieko negali, tik kitų nuopelnais pasigirt. Pakol mes esam čia ant paviršiaus žemės, tai nė nemanykime, kad lietuvystė pražus. Tėvai tankiai džiaugiasi, kad jų vaikai tikri anglai. Tai prastas džiaugsmas, nes jie nė anglikai, nė amerikonai, o tik ne taip išauginti kaip reikia, nes jeigu musų vaikai bus išauginti protiškai, jie niekad nesididžiuos kitų skriauda savo skriaudą turėdami. Vietoje to sielvartavimo, kad mes pranyksi me, geriau imtis skelbimu, kad mes ne tik nemirsim, bet mes plątinames, didinasi mus burys. Reikia tikėtis, kad iš čiagimusių vaikų bus dar geresnių lietuvių, negu dabar kad mes esam, nes mes neturim vilties, savimi nepasitikim, ir taip mums nekažin kaip einasi. Mus vaikai turės savim užsitikėjimą, turės mokslą ir jie nematys reikalo pavirst į kitataučius.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

DETROIT, MICH.

Priviso daug vagių

Darbams kiek sumažėjus, Detroite priviso nemažai vagysčių ir apiplėšimų. 16 d. lapkričio, 4-tą valandą ryte išplėšė S. Mačiulio krautuvę—kriaučių šapą po numeriu 1326 Westminster st., išnešdami apie 2000 dol. vertės siutų ir paltų. Savaitė tam atgal pastojo kelią trokui, kuris rinko nuo kriaučių darbus ir vežė į valytuvę. Ant troko buvo du vyru, bet vienas buvo nuėjęs pas siuvėją paimt drabužius. Tuom tarpu priėjo plėšikas ir atstatęs revolverį, paliepė važiuot. Trukui išvažiavus į tolesnes vietas, vežikas tapo nustumtas, o plėšikas pats nuvažiavo kur jisai žino, su pilnu truku visokiu drabužių. Vėliau trukas atrastas ant gatvės, bet drabužių nebuvo nė pėdsakio. Ant to paties truko buvo ir p. S. Mačiulio drabužių už 900 dolerių.

Prie tos vietos, kur truką paėmė su vežiku, stovėjo ir policmono budelė, bet policmonas tapo apgavingai telefonu pašauktas, buk užpuolikų vyt, kad nebutų pavojaus kur plėšimas atsibuvo.

S. Mačiulis yra geras lietuvis ir su aukomis visur prisideda. Jis pražudęs daug drabužių, kurie žmonėms prigulėjo, žada atsiteist su kiekvienu. Tik žinoma, ir žmonės atjausdami tokią nelaimę Mačiulio, turėtų taikytis, kaip galėdami, matydami žmogaus nelaimę.

V. Jedinkus.

WORCESTER, MASS.

Šelpkime Vilniaus našlaičius

Sekmadienį, lapkričio 14 d. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje atsibuvo prakalbos su koncertu pašelpai Vilniaus našlaičių. Minėtą vakarą surengė vietinis Federacijos 30-tas skyrius. Šio vakaro tikslas ir buvo tik tas, kad surinkus keletą centų sušelpimui Vilniaus lietuvių našlaičių.

Vakarą vedė Federacijos pirmininkas p. J. Vaitkus. Publikos susirinko skaitlingiau negu buvo tikėta nors tą vakarą buvo kiti du koncertai mieste. Visas pelnas nuo įeigų ir dar padaryta rinkliava davė progą surinkt aukų 14 dol., kurie pasiųsti Vilniaus lietuviams našlaičiams.

Pirmą dalį programo išpildė mergaitės ir berniukai iš šv. Kazimiero parapijos mokyklos su įvairiomis dainelėmis, eilutėmis ir šokiais. Vaikučius priruošė jų rolę atlikt sesutės Kazimierietės. Sesutės ne vien tuom prisidėjo, kad vaikučius priruošė prie vakaro, bet ir pačios našlaičiams paaukavo 5 dol.

Toliaus sekė prakalbos. Kalbėjo du jauni lietuviai advokatai p.p. Barkus ir Baublis. Abudu kalbėjo puikiai apie vakaro tikslą ir apie lietuvių apšvietimą.

Po jų kalbėjo D-rė Lučiunaitė, kuri nepersenai yra atkeliavus į Worcesterį ir daug jau atsižymėjusi gydymu nervišku ligų. Pirmu kartu kalbėjo ant šio parengimo ir labai visiems patiko savo nuosekle kalba. Reikia turėt viltį, kad Worcesterio lietuviai ne kartą turės progą išgirst D-rę p-lę Lučiunaitę ateities parengimuose.

Toliau kalbėjo p. Rimša, ką-tik sugrįžęs iš Lietuvos. Jis nušvietė apie Lietuvos žmonių gyvenimą.

Ant galo kalbėjo gerb. Kun. Strimaitis, iš Westfield, Mass., kuris aiškiai nušvietė padėjimą Vilniaus našlaičių ir kvietė susirinkusius prie jų parėmimo. Vakaras abelnai kuopuikiausiai nusisekė. **M. D.**

PHILADELPHIA, PA.

Orlaivių paroda

Philadelphijos žmonės ir kiti, kurie turėjo laiko apsilankyt ant Sesqui-Centennial parodos Philadelphijoje per eitą vasarą, ilgai atsimins įvairias pasaulio mandrybes. Pati parodos vieta užima 2000 akrų žemės. Kadangi parodoje dalyvauja daugybės svetimų šalių, tai visa žamė apimta įvairių šalių budinkais, kuriuose dalyvaujančios šalys rodo savo šalies įvairius išdirbinius, kurie tikrai nustebina žmogų savo išminčia, pasišventrimu ir kantrybe tokius išdirbinius padaryt.

Čia taipgi galima pamatyt ir įvairių šalių žmones, nes kiekviena šalis turi savo žmones kartu su išdirbiniais atsiųstais, kurie prižiuri, rodo ir parduoda savo šalies išdirbinius, taipgi ima užsakymus.

Apart išdirbysčių, nuolat eina ir sporto dalis, rodoma narsunų galybė, dalyvauja visos šalys kuom kas gali. Čia atsibuvo ir garsių kumstininkų kumstynės, kur Dempsey pralaimėjo, o Tunney užėmė vietą Amerikos čampiono kumstininko.

Paskutiniu laiku rodė savo gabumus smarkiausi orlaivininkai dieną ir naktį skraidydami po aukštą padangę, rodos lig butų kokie dideli paukščiai. Dalyvavo daugiausia Amerikos kariški orlaiviai, ypatingai nakties laike jie darė visą savo parodą su iliuminacijomis elektrinių lempučių. Su pagelba spalvuotų elektros lempučių, orlaiviai lėkdami padangėse tvėrė įvairias gėles, kryžius, vėliavas ir gražius paveikslus. Žmonės ant žemės stovėdami stebėjosi, nes ištiesu ir buvo ko stebėtis, kąda šimtai jų skraidė ir darė visokius pavyzdžius nakties laike, o dienomis ruošė visokius žodžius su pagelba tam tikrų tirštų dumų, kurie paleisti laikėsi po 15 minutų ir ilgiau žmonės prisižiurėjo ir prisistebėjo labai daug.

Šunų paroda

Paskutiniais laikais atsibuvo ir šunų paroda. Šunų buvo privesta iš visų šalių, taip gabūs tie gyvuliai, kad jų savininkai deda didžiausius kaštus jų užlaikymui viešbučiuose. Už gabius, išlavintus šunius mokama iki 2000 dol., norint juos nupirkt.

Buvo privežta ir karvelių, už vis gražiausi ir brangiausi karveliai, vadinasi rusiški karveliai, balti kaip sniegas, jų plunksnos stačios, todel jie atrodo dideli kaip vištos. Už porą tokių karvelių savininkai reikalauja 500 dol. juos parduodami.

Pasirodo, kad žmonės yra taip gudrus, jog pinigą moka padaryt ne tik kad įvairiais išdirbiniais, bet ir ypatinga žinyba gyvulių ir paukščių, kurie neša didesnį pinigą negu kiti ukės išdirbiniai.

Oras darosi šaltesnis

Lapkričio iš vienuoliktos į dvyliktą gerokai jau pašalo, taip kad ant mažo vandens pasirodė ledelis, ant kitos dienos atšilo taip kad žmonėms drapanas reikėjo pasidėt. Orams taip besimainant, daugumas suserga, o ligos iškrausto žmonėms kišenius. **K. Dryža.**

WORCESTER, MASS

Jubilėjus 57 kuopos S.L.A. pavyko

Lapkričio 14 dieną, atsibuvo 25 metų paminėjimas nuo užsidėjimo 57 kuopos S.L.A. Worcesteryje (Mass.). Publikos prisirinko gana skaitlingai, nes kuopa yra išbujojus nariais. Programas buvo turtingas ir gražus. Pirmininkas Karazija atidarė vakarą pasveikindamas susirinkusius ir pranešdamas vakaro tikslą. Toliau tapo pakviesti pirmi kuopos tvėrėjai, kaip Simonas Gilius ir P. Banionis. Kurie nupiešė sunkenybes, kurios buvo anais laikais tvert kokią nors organizaciją. Toliaus pareiškė gerų linkėjimų 57 kuopai S.L.A. visi delegatai nuo kitų lietuviškų draugijų esančių Worcesteryje. Toliaus tapo perstatytas principalis kalbėtojas R. Mizara, kuris abelnai apie S.L.A. kalbėjo.

Po kalbų prasidėjo muzikalis programas. Ant smuikos griežė Edvardas Giliukas, jaunikaitis apie 14 metų. Jis labai užžavėjo publiką savo gabumu kaipo smuikininkas. P-lė Valentina Paltanavičaitė jam akompanavo ant piano. Toliau p-lė Paltanavičaitė skambino ant piano, publikai taipgi labai patiko ir buvo šaukta atkartot.

Aido choras gražiai sudainavo trejetą dainelių. Po jo Aušrelės choras sudainavo penkias daineles. Kaip muzikantai, taip ir dainininkai labai gerai savo užduotis atliko ir visas vakaras gražiai pavyko.

Susirinkime dalyvavęs.

HARTFORD, CONN.

Atsakymas

Tulas "Koresp." iš Hartfordo "aprašo" apie įvykusį Šaliapino koncertą. Niekas tame "aprašyme" neįkriminuojama, jį galima but taip sau praleist. Bet čia susidursime su kitu dalyku, kas ir verčia man pabrėžt šį atsakymą ir kartų persergėjimą ne tik šiam bet ir kitiems korespondentams.

Tilpęs aprašymėlis apie minėtąjį koncertą Hartforde, yra visai neteisingas. "Koresp." kalba, kad Babravičius tame koncerte puikiai dainavo ir kad jį žmonės myli, o **Babravičiaus tame koncerte visai nebuvo.** Pusėtinas skaičius lietuvių ėjo išgirst Babravičių, bet tapo suviltais. Ne tik kad nebuvo Babravičiaus, bet ir visas koncertas buvo visai mažos vertės, nes paprastuose vodeviliuose girdime geresnių dainininkų, kaip kad šiame koncerte. Publika vis tikėjosi, kad nors Šaliapinas pataisys žmonių upą, bet Šaliapinas sudainavo tik vieną dainą ir uždanga nusileido, orkestra išsiskirstė, publika negalėdama plojimais priverst Šaliapiną daugiau dainuot—skirstėsi blogiausiame upe. Po to pasipylė vietiniuose anglų dienraščiuose protestai ir išmetinėjimai. Koncerto rengėjai turėjo per spaudą atsiprašyt publikos.

Kas tam "Koresp." papasakojo apie tą "gerąjį" koncertą, tai ir iš to aišku, kad jisai sako buk koncertas buvęs "Palace Theatre," o tikrumoje koncertas įvyko "Capitol theatre." Programoje Babravičius buvo minimas, bet jis nepribuvo ir vienas iš dainininkų ant estrados pranešė publikai, kad **Babravičius nepribuvo!**

Kaip jau sakiau čia niekas neįkriminuojama ir lai sau eitų be patėmijimo, bet to neužtenka. Skaitytojai matydami, kad neteisingai aprašomi dalykai, gauna neužsitikėjimo netik korespondentams, bet ir laikraščiams. Tad ir reikia balsiai sušukt į korespondentus, kad **rašydami į laikraščius paduotumet teisingas žinias!** Ištyrkite dalykus, o paskui rašykite į laikraščius. Pliaukšdami niekus neįgys tokios garbės, o tik pasižeminsite!

J. Steponaitis.

BALSAS IŠ TĖVYNĖS

Puikus laikraštis "Amerikos Lietuvis." Rimtas, be užpuldinėjimų, be kolionių. Jis tinka mums Lietuvos jaunuoliams. Bet kaip jis man įgyt? Aš gavau tik kelis numerius jo paskaityt nuo pažįstamų, bet labai trokščia, kad jis mane visada aplankytų. Esu 20 metų, dirbu pas ukininkus, giminių neturiu Amerikoje. Kad kas iš amerikiečių paaukautų man "Amerikos Lietuvį" nors metams, bučia dideliai dėkingas. Nors tai perdidelė dovana butų prašyt, bet kreipiuosi į brolius amerikiečius kaip jie papratę kalėdoms duot dovanas, gal vienas iš jų rasis toks geraširdis ir suteikt man dovaną —"Amerikos Lietuvį" metams. Aš netik pats pasiskaitysiu, bet mano draugai ir draugės nedeldieniais busime su jumis Po Medžiu.

Nekarta, Jųs mieli broliai, girdėjote blogų žinių apie Lietuvos jaunuolius, bet nesidyvikite, nes nesant galimybės praleist laikas inteligentiškai, Lietuvos jaunimas ne kartą sutinka savo nelaimes iš priežasties tamsiu aplinkybių. Mums užsirašyt laikraštis savo uždarbiu, nelabai galimas. Todel butų puiki dovana, jeigu jųs geraširdžiai atkeltumete mums vartus ir duotumete progą but kartu su Jumis Po Medžiu.

Kazys Grytė,
Triškių k., Vabalninkų pašt., Biržų apsskričio, Lietuva.

LIETUVAITĖ NORI PAGELBOS

Esu neturtinga studentė menininkė, norėčiau surast geros širdies filantropą tarpe amerikiečių lietuvių, kuris pagelbėtų man baigt man mokslą duodamas lėšas arba padarytų man paskolą, kurią aš atgrąžinčiau pabaigusi mokslą.

Sofija Irmantaitė,
Kaunas, Laisvės Aleja No. 7, Lietuva.

Tai yra puiki proga sau garbę laimėt. Daug yra pasiturinčių lietuvių Amerikoje, kurie nežino kam jų turtas liks jiems mirus. Štai gera proga aukščiau minėta mergaitę — menininkę sušelpt jos siekiamame moksle. Skiriant savo paramą viršminėtam tikslui daug geriau butų, negu kad palikus savo pinigus svetimiems arba valstijai.—**"A. L." Red.**

MASS. STATYBA IR INDUSTRIJA

Cambridge—Naujas tiltas bus statomas per Charles upę, tarpe Bostono ir Cambridge.

Lynn—Zlin, Čechoslovakijos Bata sindikatas nori įsteigt didelį čeverykų fabriką čionais.

Springfield—Statys naują $25,000 teatrą Pine Point apielinkėj.

Worcester—Renkama vieta naujam orlaivininkystės laukui.

Malden—Statys naują pašto namą prie Ferry ir Prescott gatvių.

Amesbury—Pradeda statyt $250,000 Amesbury ligoninę.

Springfield — Sturtevant-Merrick namas kainuos 80,000 dolerių.

Worcester — Lenkų Šv. Marijos parapija stato dadėčką prie mokyklos; kainuos $175,000.

Cambridge—Douglass gatvė platinama.

Peabody — Didina West mokyklą.

ŠIS-TAS

MUSSOLINI pastaruoju laiku išleido eilę teisių, varžančių Italijos piliečių laisvę žodžio, spaudos, tikybos ir protestų. Palaikymui tų teisių pasirūpino įsteigt slaptą policiją, panaikint visas priešingas fašizmui organizacijas, kalėjimo bausmę už papeikimą fašizmo ir įvedė mirties bausmę už politinius prasižengimus. Viskas padaryta, kad suteikt tėvynei ramią ir pastovią ateitį. Tą patį ir tuo pačiu tikslu darė ir Rusijos carai.

PREZIDENTO Coolidge nusistatymas prijungt Ameriką prie Pasaulinio Teismo nepavyko. Amerikos senatas padavė Teismo nariams išlygas, kurių jie priimt negalėjo. Tuo ir užsibaigė daug pribarškėjusi Suvienytų Valstijų prisidėjimo prie Pasaulinio Teismo propaganda.

AMERIKOS mokytojai su apgailestavimu paduoda faktą, kad vagiliavimas tarpe mokinių platinasi. Jų įtekmė, kaip ir tėvų, blogo nesustabdo. Reikia tieškot priežasties, kodel jaunimas dabar ištvirksta greičiau negu, kada nors pirmiau, ir suradus priežastį, sugalvot budą ją prašalint.

RUMUNIJOS karalienė Maria yra pirmutinė oficialiai atlankiusi Amerikos prezidentą karalienė. Pasaulio karui sustojus Belgijos karalius ir karalienė buvo trumpam laikui atsilankę į Ameriką, bet prezidentas Wilson buvo tuomet sunkiai susirgęs ir priimt svečius negalėjo.

DIDŽIAUSIS pasaulio traukiamas elektros iegos laivas, yra laivas J. W. Van Dyke, priklausantis Atlantic Refining kompanijai.

KINŲ teismų teisėse už didžiausias piktadarystes yra mirties bausmė vadinama Ling Chih, kas reiškia sukapojimą nuteisto į 10,000 šmotelių.

SAKO, kad Lietuvos valdžia šiais metais išleis $81,000,000 ant visuomeniškų darbų, idant duot uždarbį bedarbiams.

NAUJAS Persijos šahas Riza Khan, nors pats didelio mokslo negavęs, daro didžiausias pastangas, kad pakelt šalies apšvietą.

AUTOMOBILIAI paskutinių 20-ties metų bėgy užmušė Amerike 165,000 ypatų, tai yra daug daugiau negu buvo užmušta amerikiečių pasaulinėje karėje. Neatsargus važinėjimas yra baugesnis už kaizerio kanuoles.

KINŲ valdžia prižadėjo padovanot Tautų Lygos knygynui kompletą kinų enciklopedijos, spausdintos 200 metų atgal. Enciklopedija susitveria iš 800 didelių knygų, kuriose priskaitoma 7,000,000 eilių su virš 100,000,000 žodžių. Knygose rašoma apie dangų, žemę, mokslą, žmoniją, literaturą ir valdžią.

MAGIUS Houdini mirdamas paliko didelį rinkinį knygų apie magiją, spiritualizmą, raganavimą, ir demonologiją New Yorko viešam knygynui. Rinkinys apskaitliuotas vertės $500,000.

RAUDONO kryžiaus narių skaitlius pasaulio karo metu siekė 20,000,000. Raudono Kryžiaus organizacija reikalinga yra ir ramiame laike, jo darbuotė yra svarbi ir naudinga prie visų pasaulio didesnių nelaimių kaip prie milžiniškų potvinių, žemės drebėjimų, vėtrų ir audros ir kitoki neprašalinami atsitikimai. Tačiaus dabartiniame laike Raudonas kryžius turi tiktai 3,000,000 narių.

PAPRASTA bezdžionė chimpanzee ar orangutango rušies, turi savyje keturių žmonių iegą.

KIAULĖS ne labai bijo gyvatės įkandimo. Storos plaštakos taukų neduoda nuodam persisunkt ir kuomet jie pasiekia krauja, nustoja savo smarkumo.

PARYŽIAUS saulės kanuolė padirbta prie karaliaus Liudviko 16-to 1786 metais tapo sutaisyta ir pastatyta karališkame palociuje. Tai yra astronominė kanuolė, kuri po saulės kaitriausiais spinduliais vidudienyj iššauna. Ta kanuolė paryžiečiams parodo tikrą vidurdienio laiką.

DIDŽIAUSIS Amerikos elektros lokomotivas Pittsburghe patraukia 200 vagonų. Jis yra 100 pėdų ilgio ir turi 7000 arklių iegą.

RUSIJOS chemijos ekspertai paskelbė atradę Uralo kalnuose didelius plotus patašo. Apie 30 bertaininių mylių plotas gali turėt 600,000,000 tonų potašo. Jeigu tas pasirodytų tiesa, tai Francijos ir Vokietijos potašo monopolius žlugtų.

DIDŽIAUSIOS pasaulio kailių rinkos yra New Yorke. Beveik iš visų šiaurės kraštų suveža į New Yorką brangiausius kailius, kur juos išdirba, dažo, siuva ir išsiuntinėja po visus Amerikos miestus. Neišdirbtų kailių svarbiausia stotis yra St. Louis.

ANGLIJOS moterįs pradeda dėvėt lietuviškus batus.

TILTAS 600 pėdų ilgio buvo pastatytas Italijoj laike šešių valandų.

MES PAPRATOME KALBĖT...

Mes papratome kalbėti:
—Laikas eina skubinai!—
O ištikro laikas stovi,
Mes praeinam amžinai.
Laikas pradžios nebeturi
Ir neturi pabaigos,
O mųs amžius—akimirksnis
Pasirodęs veik sustos.
Mes tik trumpą valandėlę
Galim juo pasinaudot,
O paskui turim apleisti,
Kad niekuomet nežinot.

J. Naruševičius.

ATEITIES STEBUKLAI

Kur tiktai akys musų siekia, matome tukstančius gamtos surėdymo stebuklų. Pradžia gyvybės, gyvunų bei augalų augimas ir mirtis, atmosferiniai apsireiškimai, vandeniai ir vulkanai yra musų pasaulio stebuklai. Matant juos nuolat, tie stebuklai pavirto musų mintyse paprastais kasdieniniais gyvenimo dalykais, į kuriuos niekas ypatingo dėmėsio nekreipia, ir tokiu budu, tie gamtos stebuklai nustoja but stebuklais.

Mokslas yra antras stebuklų tvėrėjas. Jis stengiasi padidint ir padaugint gamtos stebuklus ir pritaikint juos žmonių naudai. Mokslo stebuklų apsireiškimai matomi visur, kur tiktai burys civilizuotų žmonių apsigyvena. Galas 19 ir pradžia 20 šimtmečių pasižymėjo nepaprastu gausumu mokslo stebuklų. Prasiplatinimas apšvietos su pagelba įvairių naujų išradimų, pakėlė abelną stovį pasaulio kulturos ir ateity galima tikėtis dar spartesnio stebuklų augimo.

Spauda mums praneša iš įvairių pasaulio kampelių tyrinėtojų bandymus, kaip sumažint vartojimą anglių ir kerosino aliejaus, o vietoj šios medžiagos panaudot vandens ir oro iegą. Deginant anglį 95 nuošimčiai iegos nueina veltui, kuomet vartojant šaltą iegą, tiek nuostolių nebus. Pakeitimas anglies kokiu nors išradimu, atneš didelę atmainą pasaulio išvaizdoje. Daug suodžių, dulkių ir nešvarumų bus prašalinta, kas daug pagelbės užlaikymui žmonių sveikatos ir daug ligų ir ankstyvų mirčių prašalins. To stebuklo galima tikėtis bėgyje ateinančių 50 metų.

Bulgarijoje, Sofijos universitete profesorius Popof praneša pasauliui, kad jam pasisekė rugių, ryžių, tabako, bovelnos ir kitų augalų derlingumą pakelt nuo 25 iki 50 nuošimčių. Jis sako, kad su pagelba chemijos išradimų, žemės derlių galima daug padidint. Iš kitos Europos šalies girdime apie tulo žmogaus sugebėjimą augint javus dieną ir naktį. Augalai paprastai auga vien dienos laiku prie saulės šviesos spindulių, kurie pagelbėja augalams sugromuliuot maistą. Augimas javų naktimi duos galimybę sėt juos ir imt du kart į metą. Kalifornijoj žinomas augalų žinovas užaugino kukuruzus (corn) septyniolikos pėdų aukščio. Belgijos išradėjai dirba, kad perduot kinemotografų filmų paveikslus per radio. Francijoj tobulina spalvuotas filmas. Amerike darbuojasi rodyt filmas stereoskopo budu.

Oro laivynas tobulinasi, kad užimt pasaulio susinešime atatinkamą vietą. Europa jau turi keles pasažierines orlaivių linijas su orlaiviais vežančiais kelioliką ypatų. Tą šaka turi neapribotą dirvą, kuri bus ateity žmonių išnaudota.

Įvairųs medicinos mokslo išradimai duos progą prašalint ir panaikint aršiausias pasaulio ligas, nuo kurių žmonės kankinasi ir nyksta. Naujai atrastas elementas "Selenium" pagelbėjo mažiausiai šviesos sriovei išduot elektrišką iegą. Mokslo ir išradimų stebuklai daugiausia matomi miestuose, tačiaus jie liečia ir kaimus. Šių laikų ukininkai, ypatingai Amerike, naudojasi beveik visomis miesto įtaisomis. Su pataisymu gerų kelių ir lengvo susinešimo, ukės nebus kaip ikišiol atskirtos nuo pasaulio kulturos ir pažangumo.

Viską tą apmąsčius, nesunku yra išpranašaut kokių stebuklų galima tikėtis ateity. Ateities stebuklai bus paprastais kasdieninio gyvenimo reginiais. S. P.

NARUŠEVIČIAUS EILĖS

ŠVENTAS ŽMOGUS NIEKO SAU...

Šventas žmogus nieko sau
Nesurenka niekados.
Kuo daugiau dirba kitiems,
Tuo daugiau gauna naudos—
Ne iš turtų didelių,
Kurie jam yr' nesvarbu,
Tik gaun' dvasinės naudos
Iš gerų savo darbų.

DIDŽIAUSIA ŽMOGAUS NELAIMĖ

Didžiausia žmogaus nelaimė—
Palinkimas tinginiauti,
Kurią žmogus nepajiegia
Iš sielos savo išrauti.
Kuo labiau šis palinkimas
Mus sieloj įsisenėja,
Tuo daugiau jojel piktybės,
Neapykantos pasėja.
Todel reik nuo pat jaunystės
Karštai darbą pamylėti,
Su juo niekad nesiskirti
Ir be darbo nesėdėti.

NEGALI TU PAMYLĖTI

Negali tu pamylėti
Tai, ko nežinai,
Arba tai, ko tu labiausiai
Už viską bijai.
Negali apreikšti meilės
Tavęs bijančiam
Arba didelės malonės
Tavęs prašančiam.

JUS IŠGANYMAS IR VILTIS...

Jus išganymas ir viltis—
Tai gerieji jųs darbai,
Kuriuose gyvena Dievas,
Kurį atjaučiam tikrai.
Pražuvimas ir bedugnė—
Tai piktieji jųs darbai,
Tai visoki paklydimai,
Ką pražudo amžinai.
Daugiau nieko nesakysiu,
Nes jau galite suprast:
Kame jusų pražuvimas,
Kame laimę galit rast.
Nieks negali pasiteisint:
—Aš darbuoties negaliu,
Nežinojau, ką daryti,
Kuriuo eiti man keliu.
Prieš kiekvieną lygiai žmogų
Yra jo laisva valia:
Su ja dangų atidaro,
Ar ein' pragaran su ja.
Jei del savo pikto darbo
Nebusi laimės vertu,
Tai rugoki pats ant savęs
Ir nekaltinki kitų.

JEIGU ŠIANDIEN TU GALI

Jeigu šiandien tu gali
Gerą darbą padaryt,
Tai jo neatidėliok
Ant ryt arba užporyt,
Delto, kad mirtis nė kiek
Aplinkybių nežiurės,
Paskutinėj valandoj
Tavęs nepasigailės.
Mirtis kieta ir šalta
Ir nežino pagarbos,
Neapykantos netur'
Ji savyje niekados.
Jokių priešų nebetur,
Lyginai, kaip ir draugų,
Jai negaila visiškai
Musų ašarų, vargų.
Kas gyvenimas žmogaus?
Jo veikimo priežastis.
Iš gerųjų jo darbų
Šviesi gema ateitis.
Jei laimingas nori but'
Ir vargų nusikratyt,
Turi artimą mylėt,
Jam visad gerai daryt.
Tame įstatai gamtos
Jau nuo senai palikti:
Visi žmonės turi dirbt,
Nes jie darbui sutverti.
Kas nuo darbo išsisuks
Ir darbuoties nenorės,
Tą veikiai mirtis nušluos
Ir neliks jo nė žymės.
Kas darbuoties nepaliaus
Ir darbuosis lig mirties,
Tas laimingai pragyvens,
Sulauks šviesios ateities.

NENUTEISK NĖ VIENO ŽMOGAUS

Nenuteisk nė vieno žmogaus
Nenuplėški jam garbės,
Kol jo vietoj pats nebusi
Liuosas be pikta dėmės.
Pirmiau tu nuteisk pats save,
Savo papročius piktus
Panaikink savo sieloje,
Tai daugiau naudos tau bus.

TURTINGI VISAI NEMATO...

Turtingi visai nemato,
O gal nebenor' matyt,
Kad ta išmaldos dalelė,
Kurią nor' vargšams dalyt,
Išplėšta iš vargų rankų
Daugel kartų didesnių,
Negu tie, kuriems turtuolis
Pasirodyt nor' duosniu.
Turtingi gailestingumą
Noriai reiškia išmaldą,
Kurią yr' kaip-nors įgiję
Su kito žmogaus skriauda.

IDEALAS—TAI JOG YRA

Idealas—tai jog yra
Kelią rodanti žvaigždė,
Be kurios nėr tvirto krypsnio,
O tik tamsybės žymė.
Kur nėr krypsnio—nėr judėsio
Nėr gyvenimo suvis,
Ten amžinai viešpatauja
Tamsi ukana—naktis.
Pasirinkit idealą,
O ne ukanas nakties,
Kurios veda paklydiman
Ir neduod jokios vilties.

JEIGU LAIKO DAR TURI

Jeigu laiko dar turi
Valandėlę pagalvot
Pirm, negu rengies kalbėt,
Su kuom nors į kalbą stot,
Tai visuomet pagalvok,
Ar beverta yr kalbėt,
Ar negeriau butų tau
Valandėlę patylėt.
Ar tavo žodžiai, kalba,
Ką rengiesi pasakyt
Negalės ką-nors įžeist
Ir piktybės padaryt.

TEATRALIŠKI VEIKALAI ATEINANČIAM SEZONUI

Gaunami "Dirvos" Knygyne

Juozapas ir Zelbora (aktas 1) ir Paraono Sapnas (aktas II) iš laikų Juozapo Egipte. Lošia 3 moterįs, 10 vyrų. Septyni atidengimai. 50c.

Samsonas ir Delila—2 aktų, 6 atidengimų drama. Lošia 9 vyrai ir 5 moterįs ..... 50c.

Kryžiokas—2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrai ..... 15c.

Algis ir Giedrutė—tragedija iš kryžiuočių laikų. 5 aktų, 7 atidengimų. Lošia 9 vyrai, 4 moterįs $1.00

Veidmainystė ir Meilė—5 aktų tragi drama. Lošia 12 vyrų, 4 mot. 50c.

Rytų Pilis—drama 5 aktų, 14 atidengimų; 8 vyrai, 5 moterįs.... 35c.

Du Bailia—komedija 1 akto. Lošia 3 vyrai ir 2 moterįs..... 15c.

Kada Mes iš Numirusių Prisikelsim. Trijų aktų drama. 3 moterįs, 4 vyrai, keli pašaliniai ..... 35c.

Grafas Kaimiečio Bernu—6 aktų komedija su dainomis. 8 vyrai, 3 moterįs ..... 25c.

Balon Kritęs Sausas Nesikelsi—komedija. Lošia 5 vyrai, 3 mot. 25c.

Tremtinis—drama iš pradžios krikščionybės, 1 akto, 5 v., 2 mot. 25c.

Užkeikta Mergelė—4 aktų pasakz. Lošia 6 vyrai, 2 moterįs..... 25c.

Galiunas—dviejų aktų, keturių atidengimų. Iš kovų su žmogėdžiais. Lošia 6 mot., 8 vyrai, vaikai.. 50c.

Siųskite užsakymus su pinigais: —

"DIRVA"

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

MAJORAS P. RUSECKAS

LIETUVOS KARIUOMENĖ

(Tąsa)

I. KARAS SU BOLŠEVIKAIS

Vilniaus kariuomenės kurimosi laikotarpis.

Lietuvos kariuomenė organizavosi tik Lietuvos teritorijoj: nei iš Rusijos, kaip matėme, jokia organizuota dalis neatvyko, nei vėliau—iš kur kitur.

Pirmosios pastangos organizuot kariuomenę pradėtos Vilniuje dar 1918 m. balandžio mėnesį, t.y. neužilgo po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo (vasario 16 d.). Savaime aišku, jog tos pastangos buvo labiau teoretinės, paruošiamosios, negu realės. Jos reiškėsi labiausiai kai kurių visuomenės veikėjų pasitarimuose apie busimą kariuomenės reikalingumą nepriklausomybei iškovot. Tie pasitarimai buvo griežtai slapti, nes okupavę tada visoj savo galybėj Lietuvą vokiečiai apie kokios nors nevokiškos ginkluotos jėgos sukurimą Lietuvoj nė prasitart neduodavo, kiekvieną mintį apie tai laikydami maištišku pasikėsinimu prieš save.

Vasaros gale, del vokiško rusų fronto iškrikimo ir bolševikų taikos su vokiečiais, lietuviai pabėgėliai galėjo grįžt į Lietuvą. Pabėgėliai didelėmis masėmis papludo grįžt. Grįžo į savo tėvynę ir lietuviai karininkai, tarnavę senoje, dabar iškrikusioje rusų armijoje. Pirmas jųjų rupestis buvo kurt kariuomenę, kad su ja kovotų del Lietuvos nepriklausomybės. Visi jie registravosi Valstybės Taryboje.

Tačiau jų tam pasiryžimui buvo statomos be galo sunkios kliutys, kurios neišsakomai jiems kliudė savo tikslo siekt. Savaime suprantama, jog didžiausios kliutys buvo daromos vokiečių, kurie vis dar nieku budu nenorėjo sutikt, kad Lietuvoje rastųsi šalia jų dar kita kokia nors karo jėga. Tų kliučių jie nesiliovė darę net ir tada, kai jie kapituliavo prieš santarvininkus.

Bet kliučių buvo daroma ir iš pačių lietuvių tarpo. Butent: aukštose laikinosios valdžios sferose kai kurie laikėsi nuomonės, kad Lietuvai kariuomenė nėra reikalinga, nes nepriklausomybė busianti išgauta diplomatijos keliu, ypač pasiremiant Valstybės Tarybos paskelbtu Lietuvos neitralitetu ir Vilsono tautų apsisprendimo dėsniais. Toks nusistatymas ne tik be galo kliudė lietuviams karininkams dirbt organizacijos darbus, bet kartais tuos darbus tiesiog stabdė. Taip pat rimta kliutimi buvo prisiplakę prie krašto apsaugos ministerijos įvairųs pabėgę nuo bolševikų rusai karininkai, o ypač viceministeris gen. Kondrotavičius. Jie iš neatjautė momento svarbos, ir visiškai nesuprato lietuvių tautos dvasios, pasiryžimo bei reikalų. Savo elgėsiu į kuriamąją organizaciją jie įnešdavo tik demoralizaciją ir daugiau nieko.

Taigi lietuviams karininkams organizatoriams savo darbo dirbt, kovojant kartais su visai nenugalimomis kliūtimis vokiečių ir savųjų tarpo, visiškai neturint ginklų, žmonių, lėšų, karreivių ir p. Tačiau, nežiurint to, jau lapkričio 23 d. buvo išleistas pirmas įsakymas kariuomenei, kame įsakoma pulk. Galvydžiui Bikauskui organizuot pirmą lietuvių pėstininkų pulką, o pulk. Kubiliui but generalio štabo viršininku. Įsakymą pasirašė krašto apsaugos ministerijos valdytojas prof. Voldemaras. Paprastai šis įsakymas laikomas kariuomenės kurimosi pradžia, nors faktiškai jau lapkričio 1 d. Vilniuj organizavosi 1 pėst. pulkas.

Tada jau veikė generalis štabas su kaikuriais savo skyriais ir pati krašto apsaugos ministerija. Tačiau tuo laiku iš viso visoj organizacijoj karininkų buvo apie 50. Kareivių gal kiek daugiau. Ginklų nebuvo nė vienai kuopai apginkluot. Savaime aišku, jog visi kariai buvo savanoriai, o ginklai iš visur ir visokiais budais buvo rankiojami.

Tuo laiku į Vilnių atvykdavo daugybė delegacijų iš provincijos, su entuziastišku pasiulymu aktyviai vietose prisidėt prie ginkluotos jėgos kurimo. Ginklai visų pranešimais tada provincijoj nesunkiai buvo gaunami iš jau pakrikusių, nepasisekimų ir revoliucijos demoralizuotų vokiečių kareivių. Bet del aukščiau minėto aukštose sferose nusistatymo, tas tautos entuziazmas nebuvo sunaudotas.

Tuo tarpu iškrikusi, demoralizuota vokiečių kariuomenė traukėsi iš Rusijos atgal. Paskui ją sekė bolševikai ir dideliais žingsniais artinosi prie Vilniaus, savo visur skleidžiamuose lapeliuose grasindama kruvinu kerštu Lietuvos valstybės ir kariuomenės organizatoriams bei jos dalyviams. Lenkai organizavosi pačiame Vilniuje. Jų nusistatymas taip pat buvo griežtai priešingas Lietuvos vyriausybės, taigi ir kariuomenei. Savaime aišku, jog vienai valdžiai begriuvant, antrai dar nesusikuriuos, visame krašte buvo didžiausia suirutė, kurią ypač didino demoralizuoti vokiečiai ir besiveržią į Lietuvą ar vietoj dirbę savo darbą bolševikai.

Didelis pavojus ir pačiai organizacijai ir patiems organizatoriams, o gal dar labiau antagonizmas tarp lietuvių ir nelietuvių karininkų, o ypač šių pastarųjų kenksmingas veikimas privedė prie savo rušies perversmo organizacijos viršunėse: gruodžio gale labiau energingi, pasišventę lietuviai karininkai, kad išgelbėtų padėtį, atsistojo krašto apsaugos ministerijos ir generalio štabo priešaky, tuo pačiu išstumdami iš tų vietų gen. Kondrotavičių ir kitus rusus. Nuo to momento prasideda nauja gadynė Lietuvos kariuomenės kurimo istorijoj: iš chaoso, abejonių, svyravimų ir p. pereita prie energingo bei planingo darbo.

Tuo pačiu laiku pasikeitė ir pati valdžia: naujas koalicinis ministerių kabinetas pirmoj eilėj išleido atsišaukimą į tautą, šaukdamas savanorius stot į kariuomenę. Šaukimo obalsis: Tėvynės iš visų prispaudėjų išvadavimas, visiška Lietuvos nepriklausomybė, o pirmoj eilėj kova su bolševikais, besiveržiančiais iš Rusijos, demoralizuotų vokiečių vieton. Kuriamosios kariuomenės prišaky kaip krašto apsaugos ministeris dabar atsistojo karininkas Velykis.

Į šitą šaukimą su dideliu entuziazmu atsiliepė ypač sodžiaus jaunimas. Buriais, dažnai šiaip taip ginkluoti, slaptai ar atvirai ir ne kartą pakeliui susiremdami su vokiečiais eina į nurodytus punktus, butent: į Kauną, Alytų, Kėdainius ir kitur, kur buvo organizuojami pulkai ir kitos dalys.

Tačiaus organizuot kokią nors rimtą jėgą, kad Vilnių nuo bolševikų ir lenkų gint, jau buvo pervėlu. Besitraukdamas prieš pavojų ir ieškodamas ramesnės darbui vietos, pasitraukė iš Vilniaus per 1919 Naujus Metus į Kauną naujasai ministerių kabinetas. Sykiu su juo pasitraukė ir krašto apsaugos ministerija, įsakydama savo mažyčiui kariuomenės burveliui iš keliasdešimt žmonių pasitraukt iš Vilniaus tik paskutiniam momentui atejus[1]).

1) Iš šio laikotarpio yra nemaža atsiminimų literatura, paskelbta "M Žinyne", "Karyj", "Karo Archyve" ir kitur: pulk. Velykio, maj. Čaplikio gen. leit. Gaivydžio-Bikausko, pulk. Grigaliuno Glovackio, vyr. leit. Gužo, gen. leit. Kubiliaus ir p.

(Bus daugiau)

A. Čechovas.

UŽKARIAUTOJO IŠKILMINGUMAS

Antradienyj per užgavėnes visi nuvykome valgyt blynų pas musų skyriaus viršininką Antaną Kazulį. Kazulį jųs nepažįstate; jums, galbut, jis niekis, zero, musų gi broliui, aukštai padangėj neskraidančiam, jis didis, visagalis, didžiai išmintingas. Nuvykome į jį visi, sudarantieji jo, taip sakant, papėdę. Nuėjau ir aš su tėveliu.

Blynai tokie buvo puikųs, kad jų, gerbiamieji, ponai, nė aprašyt negaliu: minkšti, duobėti, rausvi. Paimi vieną, vėlniai žino kas darosi, pamerki jį į grietinėlę, suvalgai—kitas pats į burną prašosi. Skanėsiais ir pagražinimais buvo: grietinė, švieži ikrai, žuvis, suris, sviestas, dešros ir k. Vyno ir degtinės—taip kaip jurėse vandenio. Po blynų valgėme žuvių sriubą, o po sriubai vištieną ir žąsieną, o paskiaus dar kurapkas. Mes taip prisipucavom,kad mano tėvelis slaptai atsegė guzikus ant pilvo ir, idant kasnors šito liberalizmo nepastebėtų, užsidengė salfetka (maža skepetaitė, paduodama prie stalo). Antanas Kazulis, einant musų viršininko teisėmis, kuriam viskas leistina, atsisegė bruslotą ir marškinius. Popiet, nepakilę iš užstalės, leidžiant viršininkui, užsirukėme sigarą ir pradėjom šnekučiuotis. Mes klausėme, o jo malonybė ponas Kazulis kalbėjo. Siužetai vis budavo daugiau jumoristinio (juokingo) budo, pritaikinti užgavėnėms.... Viršininkas papasakojo ir, matomai, norėjo pasirodyt esąs didžiai išsilavinęs. Nežinau, ar jis ką nors juokinga buvo pasakęs, bet tiktai pamenu, kad tėvelis, kas minutė bakstelėjęs man į pašonę, kalbėdavo:

—Juokis!

Aš plačiai išsižiodavau ir juokiausi. Vieną kartą net sucypiau iš juoko, kuom atkreipiau į save visų domę.

—Taip, taip! — sušnabždėjo tėvelis.—Ot, šitaip tai man vyras! Jis žiuri į tave ir juokiasi... Tai gerai; gal, rasit, ištikrųjų, tau duosiąs raštvedžio pagelbininko vietą!

—Na, taip!—pasakė tarp kit-ko Kazulis, musų viršininkas, garsiai atsirugęs ir pusdamas iš burnos orą. — dabar mes blynus valgome, šviežiausias ikras vartojame ,baltakutę, gražią žmonelę glamonėjame. O mano dukterys tokios gražuolės, kad ne tiktai jusų rami brolija, o net kunigaikščiai ir grafai į jas pasižiuri ir bežiurėdami atsidustą... O butas? Che-che-che... Taigi, taigi, mat!.... Ir jųs nedėjuokite, nenusiminkite, kol ligi galo neišbusite! Viskas keičiasi, na, ir visokių esama permainų.... Tu dabar, sakysim, niekis, zero, šapelis... šiaudelis—o kas žino? Galbut, su laiku ir taipogi... Žmogaus likimo už čiuprynos nenutversi! Visaip buna! Šiandien taip, o rytoj kitaip!

Kazulis truputį luktelėjo,pakraipė galvą ir toliau tęsė:

—O pirmiau-gi, kas pirmiau budavo! A? Dieve tu mano! Savo atminčiai nepatikėsi. Be batų, išplyšusiu klynu vaikščioji, budavo drebi iš baimės prieš viršininką atsistojęs.... Už penklitį, budavo, dvi savaiti dirbi. Bet tau to penkličio neduosią, ne! o suglamžysią ir mesią veidan: sugraužk! Ir kiekvienas galįs tave sutrint, įdurt, kirviapenčia suduot... Kiekvienas galįs sugėdint... Eini su pranešimu,, žiuri, o prie durų tupi šuniukas. Prieini tu prie šuniuko ir už kojalės, už kojalės. Atsiprašau, mat, kad, esą, pro šalį praėjau. Labas rytas! O šunelis į tave: rrrrr... Šveicorius tave alkune stumt! o tu jam: neturiu smulkių, Kišyne!... dovanokite! O labiausiai aš prisikentėjau ir visokių pažeminimų ant savo pečių išnešiau nuo šito štai rukyto ešerio, nuo šito štai... Krokodiliaus! Štai nuo šito paties ramiausio senio, nuo Vištynio!

Ir Kazulis parodė pirštu į mažą, susikuprinusį senuką, sėdintį drauge su mano tėveliu. Senukas mirksėjo savo pavargusiomis akimis ir su pasibiaurėjimu rukė sigarą. Paprastai jis niekuomet nerukydavo, bet jeigu vyriausybė jam pasiulydavo sigarą, tai jis skaitė esant nemandagu atsisakyt. Išvydęs nukreiptą į jį pirštą, jis baisiai susigėdijo ir apsisuko kedėje.

—Daug aš iš malonės šito senpalaikio prisikentėjau!—tęsė Kazulis.—Aš jog į jį pirmas iš-pat pradžios patekau. Atvedė mane į jį tylų, pilką, menkutį ir už jo stalo pasodino. Ir pradėjo jis mane ėst... Kas žodis — tai peilis aštrus, kas žvilgsnis—tai kulipka į krutinę. Dabar-gi jis žiuri, kaip kirminėlis, nusižeminęs ir ramus, o pirmiau kas budavo! Audra! Tarsi griuvantis dangus! Ilgai jis mane teriojo! Ilgai! Aš ir rašydavau jam. ir piragaičius nešiodavau, rašalines valydavau, jo senukę uošvę į teatrus nuvesdavau. Visaip jam pataikaudavau. Išmokau tabaką uostyt! Na, taip.... o vis del jo.... Negalima, manau sau, reikia ,idant tabakierka prie manęs butų tolydžio del atsitikimo, jeigu paklaustų. Ar atsimeni, Vištyni? Vieną kartą ateina pas jį mano nabašninkė motinėlė ir prašo ji, senukė, idant sunelį, t. y. mane, dviem dienom pas tetulę atleistų, del pasidalinimo palaikų. Kaip užsipuolė ant jos, kaip išputė akis, kaip sušuko: "Jog jis esą didžiausis tinginys, veltėdis, dykaduonis, o ko-gi tu, kvailas daikte, špoksai!... Po teismu, sako, pakliusiąs!" Nuėjo senukė namo ir atsigulė, susirgo iš baimės, ką-tik tuo metu nenumirė....

Kazulis nusišluostė akis nosine ir vienu gurkšniu išgėrė stiklą alaus.

—Buvo besirengiąs mane apvesdint su savaja... bet aš į tą laiką ant laimės šiltine susirgau, o susirgęs pusmetį ligoninėj pragulėjau. Štai kas seniau budavo! Štai kaip gyvenome! O dabar? Tfi! O dabar aš... aš ant jo... Jis mano uošvę į teatrus vedžiojąs, jis man tabakierką paduodąs ir štai sigarą rukąs. Che-che-che... Aš jam į gyvenimą pipirėlių... pipirėlių! Vištyni!!!

—Ponas viršininke, ką malonėsite? — paklausė Vištynis, atsistojant ir išsitempiant, kaip styga.

—Perstatyk tragediją!

—Klausau!

Vištynis išsitempė, susiraukė, pakėlė ranką aukštyn, perkreipė veidą ir drebančiu, silpnu balsu sudainavo:

—"Numirk tu, apviltoji! Krrraujo geidžiu!!"

Mes kvatojome pilvus susiėmę.

—Vištyni! Suvalgyk šitąpat duonos šmotelį su pipirais!

Sotus Vištynis paėmė didelį šmotą ruginės duonos, pabarstė jį pipirais ir visiems juokianties sukramtė ir prarijo.

—Visokių permainų esama,—tęsė Kazulis,—Sėskis Vištyni! Kuomet pakilsime, ką-nors sudainuosi... Tuomet tu, o dabar aš.... Taip... Taip ir pasimirė senukė.... Taip....

Kazulis pasikėlė ir pasviro...

—O aš—tyliu—nė murmur, delto, kad mažiukas, silpnutis... Kankytojai... Storžieviai... O dabar užtat aš... Che-che-chę!.... Na-gi tu pasirodyk! Tu! Beusi, aš tau sakau! ar girdi?

Ir Kazulis durė pirštu į tėvelio pusę.

—Bėg aplink stalą ir giedok, kaip gaidys!

Mano tėvelis nusišypsojo, maloniai paraudo,ir pradėjo smarkiai sukties aplink stalą. Aš paskui jį.

—Ka-ka-rieku! — mes abu vienbalsiai sušukome ir dar smarkiau nubėgome.

Aš bėgau ir bėgdamas galvojau:

"Gal busiu raštvedžio pagelbininku!"

J. Naruševičius.

Mokolai—1926.

—o—

A. Čechovas

TAI BUVO JINAI

—Ponas Jonaiti, papasakokite mums ką-nors!—tarė merginos.

Pulkininkas pasuko savo žilą usą, kostelėjo,ir pradėjo.

—Tatai buvo 1843 metais, kuomet musų pulkas stovėjęs Čenstakave(Lenkijoj). O reikia jums pastebėt, mano panelės, žiema tais metais taip buvusi šalta, kad nė vienos dienos nepereidavo, idant sargybiniai sau nosių nenušaldytų ir sniego puga kelių neužpustytų. Treškantis šaltis kaip prasidėjo pabaigoje spalių, taip ir išsilaikė ligi pat balandžio. Tais laikais, reikia jums pastebėti, aš neišrodžiau tokis senas, išrukytas cibukas, kaip dabar, o buvau, galite sau įsivaizdint, vyras iš stuomens ir liemens, kraujas su pienu, vienu žodžiu, vyras—gražuolis. Aš frantinau, kėliausi didybėn, kaip povas, barstydavau pinigus į dešinę ir į kairę ir sukdavau savo usus, kaip koks pasaulyj karininkas nesukdavo. Budavo, užtekdavo tik mirktelt akimi, subarškint šporais ir užsukt usą—ir išdidžiausioji gražuolė pavirsdavo į klusnų eriuką. Aš buvau godus prie moterų, kaip voras prie musių, ir jeigu, mano mielos panelės, pradėčiau jums skaitliuot visas lenkaites ir žydelkaites, kurios savo laiku kabojo ant mano kaklo, tai, drįstu jus įtikrint, matematikoj joms skaičiaus pritruktų... Prie viso to dar pridėkite, kad aš anuomet buvau pulko adjutantas, puikiai šokdavau mazurką ir buvau vedęs labai gerą moterį, Dieve duok jai dangaus karaliją. O kokis aš buvau akiplėša, pramuštgalvis, tai jus negalite nė įsivaizdint. Jeigu apskrityj atsitikdavo koks-nors meiliškas špiebalius, jeigu kas-nors žydams peisus raudavo, arba mušdavo per snukį šlėktą (bajorą), tai jau visi žinodavę, kad tatai esą adjutantas Vyvertas pridirbęs.

Man, kaipo adjutantui, dažnai prisieidavo slankiot apskrityj. Tai aš važiuodavau avižų arba šieno supirkinėt, tai pardavinėdavau žydams ir ponams brokuotus, netinkamus kariuomenei arklius, o dažniausiai, mano panelės, neva tarnybos reikalais, jodavau panelių atlankyt, arba į turtingus dvarponius kortomis lošt.... Nakčia, prieš kalėdas, kaip dabar pamenu, aš važiavau iš Čenstakavo į Ševelkių sodžių, kur buvau siunčiamas tarnybos reikalais. Oras buvo, aš jums pranešu, nepakenčiamas... Šaltis treškėjo ir pyko taip, kad net arkliai kriokė, o aš ir mano vežėjas per kokį nors pusvalandį, sustingova, kaip ledai... Su šalčiu kaip-ne-kaip, dar buvo galima taikinties, bet įsivaizdinkite sau, pusiaukelyj staiga pakilo puga (pusnis). Baltas sniego debesys susisuko, apsisuko, kaip velnias prieš saulutę, vėjas sustaugė, tarsi jam pačią kas atėmė, kelias išnyko.... Ne daugiau, kaip per dešimt minutų, mane, vežėją ir arklius sniegas klote užklojo.

—Ponuli, mes bevažiuojant paklydome!—sako vežėjas.

—Ak, kad tave velniai! Kaipgi tu, balvone, žiurėjai? Na, važiuok tiesiog, vis kokį nors gyvenimą privažiuosime!

Nagi, mes važiavome ir važiavome, sukomės — sukomes ir kaip apie pusiaunaktį arkliai atsirėmė į dvaro vartus, kaip dabar pamenu, grafo Bojadlovskio, turtingo dvarponio. Lenkai ir žydai man vis-viena, kaip krienai po pietų, bet reikia tiesą pasakyt, šlektos vaisingi žmonės, ir nėra karštesnių moterų, kaip lenkų panelės, dvarponių dukterys...

Mus įleido... Pats grafas Bojadlovskis, anuomet gyvendavo Paryžiuje, ir mus priėmė jo užvaizda, lenkas Kazys Chapcinskis. Atsimenu, neperėjo nė pusvalandžio, kaip aš jau sėdėjau užvaizdos bute, flirtavau su jo žmona, gėriau ir lošiau kortomis. Išlošęs penkis auksinius penkrublius ir pavalgęs ir atsigėręs, aš pasiprašiau miegot. Del stokos vietos užvaizdos bute, man paskyrė kambarį grafo rumuose.

—Ar jųs vaidinimosi nesibijote?—paklausė užvaizda, įvesdamas mane į nedidelį kambarį, prieinantį prie didelės tuščios salės, kurioj buvo šalta ir nejauku.

—Nejaugi čia kas vaidinasi?—paklausiau aš, klausydamas, kaip kurčias aidas pakartojąs mano žodžius ir žingsnius.

—Nežinau,—nusijuokė lenkas—bet man rodosi, kad ši vieta esą labiausiai tinkanti vaidinimams ir piktosioms dvasioms.

Aš gerokai įsidrožiau ir buvau girtas, kaip keturiasdešimt tukstančių kurpių, bet, turiu prisipažint, nuo tokių žodžių per mano kuną perėjo šalčio šiurpuliai. Po velnių, verčiau šimtas čerkesų, negu vienas vaiduoklis! Bet kitokios išeities nebuvo, aš nusirėdžiau ir atsiguliau... Mano žvakė vos-ne-vos teapšvietė sienas, o ant sienų, galite sau įsivaizdint, bočių paveikslai, viens už kitą baisesni, senoviški ginklai, medžiokliniai vamzdžiai ir kit-kas... Buvo tyku, kaip kapuose, tiktai gretimoje salėje šiuršėjo-krebždenosi pelės ir treškėjo perdžiuvusieji baldai. O už lango kaž-kas pragariškai darėsi... Vėjas kažką dainavo, medžiai kaukdami ir verkdami linko į žemę; kaž-kokia velniava, turbut, langinė, gailestingai girgždėjo ir beldėsi į langorėmus. Prie to dar pridėkite, kad man sukosi galva, o su galva ir visas pasaulis... Kuomet aš užmerkdavau akis, man rodėsi, kad mano lova lekiojanti tuščiame name ir žaidžianti su piktomis dvasiomis. Idant sumažinus savo baimę, aš pirmų-pirmiausiai užgesinau šviesą, taip kad tušti kambariai esą prie šviesos atrodo baisiau, neg' patamsėje....

Trys merginos, klausiusios pulkininko, prisislinko arčiau į pasakotoją ir įsmeigė į jį savo nekrutančias akis.

—Na—tęsė pulkininkas:—nežiurint mano daromų pastangų užmigt, miegas bėgo nuo manęs. Tai man rodėsi, kad vagys lenda per langą, tai kaž-keno šnabždėsis girdėjosi, tai kaž-kas mano pečius paliesdavo — apskritai imant, rodėsi velniava, kokia žinoma kiekvienam, kas kuomet nors jautėsi nervų įtempime. Bet galite sau įsivaizdint, tarp tos velniavos ir betvarkingų garsų aš aiškiai išskiriu garsą, panašų į šlepsėjimą tuflių (naktinių šliurių). Klausau — ir ką jųs manytumet?—girdžiu aš, kaž-kas prieiną prie mano durų, kosti ir jas atidaro....

—Kas čia? — klausiu aš, keldamasis.

—Tai aš... nebijok!—atsako moteriškas, švelnus balselis.

Aš buvau beeinąs link durų... Perėjo kelios sekundos, ir aš pajutau, kaip dvi moteriškos rankelės, minkštos, kaip pukai, nusviro ant mano pečių.

—Aš tave myliu... Tu man brangesnis už gyvenimą,—tarė melodinis moteriškas balselis.

Užmiršęs apie pugą, apie dvasias, apie viską, kas tik yr pasaulyj, aš apkabinau ranka liemenį... ir kokį liemenį! Tokius liemenius gamta galinti parengt sulig ypatingo užsakymo, kartą į dešimtus metus.... Plonas, tarsi ištekintas, karštas, jausmingas, kaip kudikio alsavimas! Aš neišlaikiau, dručiai ją savo glėbyj suspaudžiau... Musų lupos susiliejo į tvirtą, ilgą bučkį, ir... prisiekiu jums visomis pasaulyje moterimis, aš ligi karsto to bučkio neužmiršiu.

Pulkininkas nutilo, išgėrė pusę stiklo vandens ir tęsė toliau žemesniu balsu:

Kuomet ryto metą aš pažvelgiau per langą, tai pamačiau, kad puga dar labiau buvo įsismaginusi.. Toliau nebuvo galima važiuot. Prisiėjo visą dieną sėdėt pas užveizdą, lošt kortomis ir girtuokliaut. Vakare aš vėlei buvau tuščiame name, ir lygiai apie dvyliktą valandą nakties aš vėliau laikiau apkabinęs pažįstamą man liemenį.... Taip, panelės, jeigu ne meilė, tai tuomet bučiau pastipęs iš nuobodumo. Bučiau nuo koto visiškai nusilakęs.

Pulkininkas atsiduso, pakilo ir tykiai perėjo per kambarį.

—Bet... kas-gi toliau? — paklausė viena panelė, alpdama nuo laukimo.

—Nieko. Kitą dieną jau aš buvau kelionėje.

—Bet.. kas-gi buvo toji moteris?—paklausė nedrąsiai panelės.

—Žinoma ir suprantama, kas buvo!

—Nieko nesuprantama!...

—Tai buvo mano žmona!

Visos trys merginos pašoko, tarsi įgeltos.

—Tai yra.... kaip-gi taip? —paklausė jos.

—Ak, Viešpatie, kas gi čia nesuprantama? — tarė pulkininkas su nekantrumu ir patraukė pečius.—Jog aš, regis, gana aiškiai išsireiškiau! Aš su žmona važiavau į Ševelkius... Jinai nakvojo tuščiame name, gretimam kambaryj... Labai aišku!

—Mm...—prakalbėjo panelės, beviltingai nuleisdamos rankas.—Pradėjote gerai, nubaigėte Dievas žino kaip.... Žmona... Dovanokite, bet tatai net neįdomu ir... nė kiek neprotinga.

—Keista! Reiškia, jųs norėtumet, idant tatai butų ne mano tikroji žmona, o kokia nors pašalinė moteris! Ak, panelės, panelės! Jeigu jųs jau dabar taip sąprotaujate, tai ką jųs bekalbėsite, kai ištekėsite?

Panelės susikonfuzino ir nutilo. Jos pasiputė, susiraukė ir, visiškai blogame upe, pradėjo garsiai žiovauti.... Padavus vakarienę jos nieko nevalgė, lipdė iš duonos ritinėlius ir tylėjo.

—Ne, tatai net... nesąžininga!—viena iš jų neišlaikė.—Kokiem galam pasakot, jeigu tokia pabaiga? Šiame pasakojime nieko gera nesimato... Net kvaila ir nesmagu...

—Taip viliojančiai pradėjote ir... staiga nutraukėte... —dadurė kita.—Pasityčiojimas, daugiau nieko.

—Na, na, na... aš pabaikavau....—tarė pulkininkas. — Nepykite, panelės, aš pabaikavau. Tatai buvo ne mano žmona, o žmona užvaizdos...

—Ar taip?!

Merginos staiga pralinksmėjo, jų akelės sužibėjo... Jos pasislinko arčiau į pulkininką ir, įpildamos jam vyno, apipylė jį visokiais klausimais. Nuobodumas išnyko, netrukus išnyko ir vakarienė, nes panelės su dideliu apetitu pradėjo valgyt.

J. Naruševičius.

Mokolai—1926.

—o—

SADICK
HARDWARE AND PAINT CO.
64-72 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.
EST. 1913

KAS SKAITO 'AMERIKOS LIETUVĮ' TAS VISKĄ ŽINO.

NAUJOS MADOS COLUMBIA GRAFOFONAS

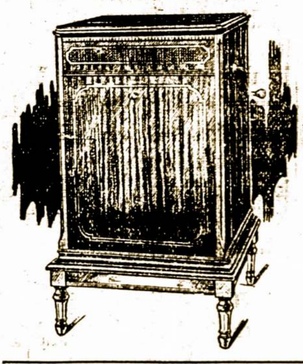

Čia parodytas paveikslas yra mažiausis modelis naujausios išdirbystės **Columbijos Grafofonų.** Balsas didelis, garsus ir taip aiškus, kaip originaliai išleistas.

Šis modelis No. 601, parsiduoda už $90.00. Prieš kalėdas beabejonės pirksite sau grafofoną, tai kviečiame pirkt pas mus.

KĄ-TIK IŠĖJĘ LABAI GRAŽŲS REKORDAI

Biežienė ir Čerienė—
16050 F—Kalėdų pasveikinimas
Ei, Kalėdos!

Jonas Butėnas—
16051 F—Šventa naktis
Kai Jau Kristus Gema

16052 F—Ištikimas draugas, polka
Regina, valcas
16053 F—Linksmas medžiotojas, polka
Linksma porelė, polka

Justas Kudirka—
16054 F—Dul-dul-dudelė
Džingelukai

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

Foreign Language Information Service

NUOVARGIO MISTERIJA

Buvo du draugai vienų metų, ir dirbo beveik panašų darbą. Vienas buvo sveikas, gero ir malonaus upo, kitas visuomet susiraukęs ir visiems skundėsi apie savo ligas, ir žinoma pažįstamiems labai nusibodo klausyt apie jo galvos skaudėjimus ir visokius kitokius skaudėjimus. Bet nebuvo linksma tiems draugams truputi vėliaus sužinot, kad antrasis umai susirgęs, turėjo išvažiuot į vakarus. "Aš niekad nemislinau, kad jis ištikrųjų sirgo" pasakė ne vienas draugas. "Bet kodel Jonas, kuris daug sunkiaus dirba, atrodo tokiu sveiku?" Todel, kad nuovargis antrojo sveikatą išbaigė.

Nuovargis buvo pirmo žmogaus aršiausias priešas. Nekalbame apie nuvargimą nuo sunkaus darbo. Nuovargio nuodai susirenka žmogaus kune nuo nuobodumo, neinteresingumo, per didelio proto įveržimo ir rupesčio. Tas tai yra nuovargio misterija. Ne tik sunkus darbas mus suvargina. Jeigu kasdien sunkiai dirbame, tas darbas suvargina mus, bet miegas ir poilsis pagelbsti gamtai išplaut nuovargio nuodus. Nuobodumas ir rupestis greitai veda prie nuovargio. Mechanikas, parėjęs namon, po sunkaus darbo, permaino visas savo mintis, truputį pasilsėjęs eina kur nors pasilinksmint. Bet tas, kuris per diena sėdi prie rašomojo stalelio, vakare turi atlikt kokio nors fizinio darbo, kad nuvarius kraują nuo galvos į kitas kuno dalis. Permaina pagelbsti sveikatai.

Netik miege rasime pailsėjimo. Poilsio ir pasilinksminimo suteikia vaikščiojimas, geros knygos paskaitymas, lošimas "golf" ir "tennis." Bet katras iš tų daugiausia pagelbės, priguli nuo ko kunas reikalauja, del gerai balansuoto fiziško ir protiško gyvenimo. Biznierius, kuris per dieną daug susirupinęs, parėjęs namon neturi kalbėt apie savo biznį, jo rupesčius, apie jo darbą, ir geriaus namie nestudijuot sunkius problemus, kurie reikalauja gilios koncentracijos

Šeimininkės nuovargis yra ne tik nuo darbo, bet ir nuo nuobodumo. Gaminant tris valgius kas dien, siuvant drabužius, mokinant vaikus, sugadina geriausią upą. Ant lauko pavaikščiojimas, pasivažinėjimas, kelių savaičių vakacija, tie yra geriausi vaistai šeimininkėms — ir namai bus daug linksmesni.

Nuovargis pirmiausia pasirodo nekantrumu, greitu įerzinimu ir nerupestingumu. Kuomet kas pasako, kad tavo vaikas tinginys, arba taip manai, tai tada laikas kreipt atydą į kiek valandų vaikas miegą, ką valgo, koks jo protinis veiklumas. Jeigu netinkamai vaikas valgo, tai tuoj neturi energijos ir kantrybės.

Jeigu žmogaus kunas netinkamai maitintas, tai negali atsikratyt nuo džiovos ir nuo kitų užkrečiamų ligų gemalų. Yra sveika dirbt pakol pavargstame ,bet saugokimes nuo galvos skaudėjimo, nerviškumo ir piktumo. Gali but nuovargio pavojaus ženklai.

National Tuberculosis Association žiuri į nuovargį kaipo džiovos išplėtojimo pirmą faktorių. Vest jos darbą apšviest visuomenę kaslink sveiko gyvenimo taisyklių, ji veda savo metinį Kalėdinių ženklelių (Christmas seals) pardavinėjimą per visą šalį gruodžio mėnesį.

AMERIKOS PIENININKYSTĖS INDUSTRIJA

Pienas yra vienas iš svarbiausių maistų. Mažas stikliukas pieno, sakykime iš penkių uncijų, turi 100 calorių kuro vertės. Pienas turi savyje medžiagas, vadinamas "protein" ir "Carbohydrates" ir riebumo. Tos medžiagos pastiprina raumenis ir kitas kuno dalis, priduoda vopnos, kuri musų kaulams, dantims ir kitoms kuno dalims labai reikalinga, turi daug organiškų druskų ir vitaminų, kurie irgi svarbus ir žmogaus svei katai reikalingi.

Nuo to laiko, kuomet pirmieji gyventojai atsivežė su savim pirmas karves, pieno biznis žymiai augo iki šiandien, kuomet turime 30,000,000 karvių Suv. Valstijose. 1924 m. pieno produkuota 115 bilijonų svarų, arba beveik 54 bilijonai kvortų. Ir vertė to pieno buvo $2,750,000,000, kitais žodžiais, lygi $24. kiekvienam asmeniui Suv. Valstijose.

Karvės laikytos ant 4,500,000 ukių (70 nuošimtis visų šios šalies ukių). Pieninininkystė, ukininkystė yra viena iš geriausių ukininkystės rušių. Pirmiausia pagerina žemę. Karvės suvartoja nekuriuos ukės produktus, kaip žolę ir šieną, kurie kitaip butų bevertės. Pienas pristato telyčioms ir kitiems ukės gyvuliams išrugų. Ir labai lengva vest pieninininkystę tuo pačiu laiku, užsiimant su javų auginimu. Geriausia priežastis yra šita — kad pieninininkystė ukininkui atneša grynų pinigų.

Pieninininkystės Centras Suvienytose Valstijose. Beveik pusė pieninininkystės karvių randasi septyniose valstijose, kiekviena valstija turi suviršmilijoną karvių. Tos valstijos yra: Wisconsin New York, Minnesota, Illinois, Iowa, Texas, ir Pennsylvania. Dabartiniu laiku beveik visa Naujoji Anglija, didesnė dalis pietinio New York'o ir rytinės Pennsylvanijos produkuoja pieną del didelių rytinių miestų. Kiti produktai kaip sviestas, suris, ir koncentruotoj formoj pienas produkuota centralėse vakarinėse valstijose, kur javai pigesni, ganymo aplinkybės gerėsnės ir netiek daug gyvulių randasi; dvi-trečdalis Amerikos "creameries" (vietos, kur daroma pieniškus produktus), randasi tose valstijose. Beveik dvi-trečdalis Amerikos surio padaryta Wisconsine. Kondensuotas ir išgaruodintas (evaporated) pienas produkuotas 31 valstijose, Wisconsinas ir New Yorkas užima pirmas vietas. Pieninis čokoladas ir cukriniai reikalauja daug pieno produktų. New Yorkas ir Pennsylvanija jų daugiausia gamina.

Kaip pienas sunaudotas. 1921 m. beveik 99,000,000,000 svarų pieno produkuota šioje šalyje, arba kiekvienam žmogui 920 svarų, arba 429 kvortos pieno, pieno formoje arba įvairiais pieno produktai. Beveik 46 nuošimtis viso pieno yra vartojamas naminiams tikslams, del greito sunaudojimo arba virinimo tikslams. 36 nuošimtis vartotas sviestui, 4 nuošimtis suriui, kondensuotui pienui ir šaltkošei. Iš liekamo pieno padaryta pieno pudras, ir tt. Išrugos ir prasukos duotos gyvuliams .

Sulyginus su kitomis šalimis, Suv. Valstijos nesuvartoja daug pieninininkystės produktų ir čia visuomet pasirodo įvairios apšvietimo kampanijos ragindamos žmones vartot daugiau pieno. Rokuojama, kad Suv. Valstijose 1921 m. kiekvienas asmuo suvartojo 49 galionus pieno, kuomet Vokietijoj suvartojo 60 galionų, Šveicarijoj 67 gal., Švedijoj 70 gal. Suv. Valstijose 1921 m. kiekvieno asmens dalis sviesto buvo 16.1 svarų, kuomet Kanadoj 29 svarai, Australijoj 26 svarai, Danijoj 18 svarų. Surio kiekvienas suvartojo tik 3.8 svarus, kuomet kaikuriose Europos šalyse keturis arba penkis syk tiek. Jeigu šios šalies žmonės suvartotų tiek surio kiek suvartoja danas, anglas, holandas, vokietis arba šveicaras, tai reikėtų 9,000,000,000 svarų pieno daugiau negu dabartiniu laiku turime.

Kondensuoto ir išgaruodinto pieno produkcija žymiai auga per paskutinius dešimts metų. Metinis suvartojimas to produkto šiandien yra truputį daugiau kaip 10 svarų kiekvienam. Taipgi kasmet daugiaus ir daugiau šaltkošės, pieno pudro, ir panašių produktų pagaminta. Rokuojama, kad kiekvienas asmuo suvartoja 2¼ galionų šaltkošės S. Valstijose kasmet.

Prieš penkiasdešimt metų labai daug žmonių laikydavo karves mažuose miesteliuose ir net dideliuose, tai buvo paprastas dalykas, bet su padidėjimu gyventojų skaitliaus, karvės tapo išstumtos, ir miestiečiams pienas pristatytas iš tolimų vietų. Su moderniškais transportacijos parankumais ir moderniška pieno priežiura galima pieną pristatyt dideliems miestams iš labai tolimų vietų. Daugumas pieną atveža į pieno įstaigas, kur atvėsintas, pasteurizuotas ir kartais į bonkas įdėtas. Iš tų stočių, pienas įdėtas į tam tikras vietas su šaldymo prietaisomis del greito pergabenimo į miestus. Dalis New Yorko miesto pieno gautas iš labai tolimų vietų.

Dabartiniu laiku pienui vartojama porcelano arba stiklo ištaisyti karai. Kuomet geležinkelis dasiekia savo kelionės galą, dideli kubilai (tanks) pienu pilni, išimti iš karų ir įdėti į automobilių trukus, kurie nuveža į miesto stotį. Automobilių trukai plačiai vartojami pieno pergabenimui. Cincinnati, Ohio, kuri kasdien, 190,000 kvortų pieno suvartoja, gauna mažiaus kai 3 nuošimtį savo pieno. geležinkelių trukiais ir Milwaukee, Wis., gauna 65 nuošimtį savo 120,000 kasdieninių kvortų automobilių trukais.

Suv. Valstijų Agrikulturos Departamento ekonomistai surokavo kiek kaštuoja produkuot 100 svarų pieno 1921 m. keliose valstijose. Vermonte, kur kiekvienos karvės produkcija kasmet yra 5,252 svarai (3.9 nuošimtis sviesto riebumo), kaštavo $2.72, arba 5.8 centus už kvortą. Louisiana kur kiekvienos karvės produkcija yra 3,106 svarai, kaštavo $3.14, kuomet Washingtone kur kiekvia karvė davė 7,833 svarų, kaštavo $1.83. Rokuojama, kad kiekviena pieninė karvė šioje šalyje kasmet produkuoja 4,000 svarų (1,862⅔ kvortų) pieno su apie 160 svarų sviesto riebumų. Bet yra garsių karvių, kurios tiek pieno duoda kiek duotų penkios arba šešios paprastos karvės. Garsi "Lads Iota" Jersey karvė 1922 m. produkavo 18,632 svaru pieno. "Duchess Skylark Ormsly" (Holstein-Friesian) karvės rekordas yra 27,761 svaras pieno. "Countess Prue" (Guernsey) karvės rekordas yra 18,626 svarai pieno ir 1,103 svarai sviesto riebumo.

Pieninininkystės produktų kainą nustato įvairųs faktoriai, tarpe kurių transportacija, išdalinimas, pasteurizavimas, vartojimas stiklinių bonkų yra tik keli faktoriai. Viena iš didžiausių išdalinimo kompanijų S. V. paduoda sekančias skaitlines: jeigu 15 centų kvortai pieno bonkose rokuojama 100 nuošimtis, 40 nuošimtis užmokėtas ukininkui, 4 nuošimtis automobilių trukams į išdalinimo centrus miestuose, 10 nuošimtis pasteurizavimui, 3 3/10% nugabenimui į miesto pasteurizavimo centrus, 6 7/10 nuošimtis traukiniams į miestą, 5 4/10 nuošimtis darbui prieš atvežant į miestus, 28 nuošimtis išdalinimo išlaidoms ir 2 6/10 nuošimtis išdalinimui.

Šeimininkė paimdama bonką pieno iš lauko kasryt nė nemislina per kiek rankų tas pienas perėjo pakol pastatytas ant jos trepų. Ukininkas, jeigu gyvena toli nuo gelžkelio stoties, paima savo pieną (nuo 20 iki 40 kvortų blešinėse) ir nuveža į paskirtą vietą iš kur automobilių trukais nuvežtas į geležkelio trukį. Specialiai pieno traukiniai nuveža pieną į miestus iš kur išvežtas į didelius pasteurizavimo ir bonkavimo vietas.

Yra daugelis kooperatyviškų pieno organizacijų Suv. Valstijose, daugiausia iš šių randasi Minnesota, Wisconsin, Michigan, ir Iowa. Šios organizacijos paprastai parduoda "wholesale" pirkliams.

Didžiausia pieno produkotojų kooperatyviška draugystė yra Dairymen's League Cooperative Association, kuri susideda iš pieninių, kurie pristato New Yorko miestui pieną. Šita organizacija su 70,000 narių 1925 m. operavo 159 pieno stotis su aprupinimais perdirbt pieno perviršį, pieno produktais, kaip tai, į kondensuotą pieną, šaltkošę, sviestą, surį ir tt. Baigiant kovo 31 d., 1924 m. kompanija pardavė už $75,000,000 pieno. Nariai šios draugystės turi 8,000,000 akrų ukių žemės, 1,000,000 galvų karvių, 216,000 arklių, ir tt.

Apie 3 didžiausi pieno produkuotojai susiorganizavę į National Cooperative Milk Producers Federation, tie atstovauja apie 300,000 pieninininkų (ukininkų) Suvienytose Valstijose.

—o—

JUOKAI

KIETAS AKMUO

—Žinai ką, Mare, deimantas, tai yra kiečiausis akmuo.

—Taip, kiečiausis ir darbas yra iš ko nors išviliot.

MONKI BIZNIS

Pirmas monkis—Ar girdėjai, kad mano brolis žada atidaryt krautuvę?

Antrasis monkis—Nieko tokio, jeigu atidarys, tai bus daugiau monki-biznio.

Trynimas Pagelbsti

Trynk tą pačią vietą kur skauda!

Trynk, trynk, trynk iki oda įkais ir pasidarys raudona ir pajusite tą malonę šilumą to seno patikėtino šeimyninio linimento:

PAIN-EXPELLER

Įregistr. J. V. Pat. Biure

Jis buvo ir yra naudojamas palenguvinimui reumatiškų skausmų; sunaikinimui apsireiškusių peršalimų ir nuraminimui ir sustiprinimui pailsusių, skaudamų muskulų.

35c.—vaistinėse—70c.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Kalėdų Ekskursijos į
LIETUVĄ
Geriausiais pasaulio laivais
S. S. LEVIATHAN
Išplaukia Gruodžio 4 per Cherbourg,
vadas Mr. Jos. Turek, atstovas United States Linijos.
S. S. REPUBLIC
Išplaukia Gruodžio 11 per Bremen,
vadas Mr. Geo. Hackl, atstovas United States Linijos.

Šios ekskursijos yra ypatiškai vedamos, kas palengvina jus nuo visų smulkmenų. Įrengimai ant visų United States Linijos laivų yra nepralyginami—erdvus kambariai, platus dėkiai, ir tt., o prie to pridėtinis smagumas keliauti drauge su jusų tautiečiais.

Reguliariški išplaukimai
S. S. President Roosevelt ..... Gruodžio 1
S. S. Republic ..... Gruodžio 11
S. S. President Harding ..... Gruodžio 15
S. S. President Roosevelt ..... Gruodžio 29

Pilnas smulkmenas patogumų keliauti laivais Suvienytų Valstijų Linijos suteiks jusų vietos agentas, arba rašykite pas

United States Lines
75 State Street, Boston, Mass. 45 Broadway, New York City

NAUJAUSI LIETUVIŠKI REKORDAI

JUOZO BABRAVIČIAUS, tenoro:
16034 F—Kur Bakužė Samanota, ir Aguonėlės
16035 F—Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, ir Visur Tyla
16036 F—Bernužėli Nes'voliok, ir Ne margi sakalėliai
16045 F—Gale sodo rymavo, ir Svint aušrelė
16047 F—Lolita, ir Aprile

JONO BUTĖNO, baritono:
16009 F—Stasys, ir Oi mergele
16010 F—Nesigraudink, mergužėle, ir Aš mergytė
16012 F—Vilniaus Kalneliai, ir Kur bakužė samanota
16016 F—Litai, ir Leiskit į Tėvyne
16023 F—Vai vargė, vargė, ir Aš išėjau į girelę
16037 F—Kada noriu verkiu, ir Ant ežerėlio
16038 F—Lakštingalėlė, ir Aguonėlė
16040 F—O, kai aš pas močiutę buvau, ir Eina garsas nuo rubežiaus
16041 F—Mes be Vilniaus nenurimsim, ir Girtuoklio Daina
16044 F—Kalinio Daina, ir Mano gimtinė
16048 F—Išgėriau septynias, ir Lopšinė

O. BIEŽIENĖS, soprano:
16046 F—Muzika-muzika, ir Dainuok sesute, lėpunėle

COLUMBIA ORKESTRA:
16002 F—Vestuvių maršas, ir Klerneto Polka
16022 F—Vilniaus valcas, ir Rinkinis rusiškų meliodijų
16030 F—Polka, ir Polka—mazurka
16039 F—Senelis, ir Gražuolė
16042 F—Maria, valcas, ir Berželis, valcas
16043 F—Polka Marytė, ir Polka Katrytė
16049 F—Kitayanka, polka, ir Kaimiečių valcas

DUETAI, ARMONIKOS ir KLERNETOS:
16014 F—Kubanų šokis, ir Karininkų valcas
16015 F—Draugingumo polka, ir Prakilnumo polka

DZIMDZI-DRIMDZI:
16004 F—Dzimdzi-Drimdzi, ir Futbolas, A. Vanagaičio

INSTRUMENTALIS TRIO:
16017 F—Polka makorka, ir Musų linksmoji mazurka
16018 F—Šventos Lucijos šokis Mano sielos šokis
16019 F—Santiago valcas, ir La Palomos serenada
16027 F—Meilės ir jausmų, ir Stasės polka

KABARETO ORKESTRA:
16028 F—Įvairybių valcas, ir Kaminakrėčio polka

KARIŠKA KAPELIJA:
16011 F—Marselietės maršas, ir Atsiminimai iš 1917

K. J. KRIAUČIUNAS, tenoras:
16005 F—Dudelė, ir Godelės

LIETUVIŠKA ORKESTRA:
16020 F—Vestuvių Gėlių valcas, ir Mano slavokiškas valcas

K. MENKELIUNIUTĖ, soprano:
16032 F—Ne del tavęs aš mergelė, ir Vai močiutė mano

J. RAMANAUSKAS, tenoras:
16001 F—Švint aušrelė, ir Kam šėrei žirgelį

KOSTAS SABONIS, baritonas:
16000 F—Į Beržyną eina Ona, ir Atvažiavo sveteliai

JUOZAS ŠUILDAUSKAS, baritonas:
16006 F—Gėriau dieną, ir Esu ant šio svieto
16029 F—Atneša diedas kukulių viedrą, ir Oi motule ma!
16031 F—Žalioj lankoj, ir Kur josi?

VILNIAUS INSTRUMENTALIS TRIO:
16013 F—Žaidimo mazurka, ir Gegužinė polka

Rekordai kainuoja po 75 centus kiekvienas.
Norinti gaut juos, rašykit:

Amerikos Lietuvį,
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

VIETOS ŽINIOS

Amerikos Prekybos Bendrovė turės savo susirinkimą trečiadieny, gruodžio 1, kaip 7:30 vakare, Bažnytinėje svetainėje, Providence St. Visi nariai šios bendrovės susirinkite, kad išrinkt delegatus į visuotiną suvažiavimą, kuris atsibus 4 dieną gruodžio, So. Boston, Mass.

Jonas Vaitkus, pirm.

Pileniečiai. Visur skamba žodis "Pileniečiai." Kas tie "Pileniečiai"? Sužinokit Padėkavonės Dienoj vakare, 25 d. lapkričio ir subatos vakare, kuomet S.L.A. 57 kuopos gabiausi artistai suloš tą gražią tragediją iš Lietuvos Istorijos. Trumpai pasakant, turinis yra toks: perkrikštas, vardu Terlas, negalėdamas prisimeilint prie Lietuvos Tėvuno dukters Danutės, iš kerštо užveda kryžeivius ant lietuvių. Įvyksta įdomi kova. Negalima trumpai ir tinkamai apsakyt veikalą, bet ateikit visi pamatyt visą veikalą "Pileniečiai." Perstatymai įvyks Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St., pradžia lygiai 7:30 val., abu vakaru. J. K. K.

Gražiai pavyko koncertas. Koncertas Sesučių Kazimieriečių rengiamas pereitą sekmadienį, pavyko kuopuikiausia. Miližiniška Mechanics svetainė buvo beveik pilna, mažai tuščių vietų matėsi. Programas buvo įvairus ir užimantis. Pildytojais programo buvo Šv. Kryžiaus Kolegijos orkestra, Šv. Kazimiero, ir Aušros Vartų parapijų chorai, Schumann Trio, p-lės J. Mitrikaitė, M. Tamkiutė, E. Amelotte, L. Spicer ponia C. Keil-Staff, p.p. J. Hayden, F. Kenney, A. Lang, Jr., H. Levenson, ir P. Nolan. Publika buvo patenkinta artistais ir jų pateikimais. Rep.

Gavo $300 atlyginimo. Antanukas Adamonis, 1925 m., įpuolė į sklepą, eidamas Armory gatve. Jo tėvas apskundė George B. Knowles už nelaimę, reikalaudamas $5000 atlyginimo už vaiko sužeidimą. Teismas įvykęs pirmadieny, įsakė Knowles'ui užmokėta $300 Adamoniui.

Permaina susirinkimų dienoj. Pradedant sekančią savaitę, Lietuvių Credit Union susirinkimai bus laikomi antradieniais, 342 Harding st. Nariai ir mokestis bus priimamos tą dieną. Kom.

Kalakutai nepabrango. Padėkavonės Dienai nebus stoka kalakutų. Jų privežta, užtektinai, iš Vermont ir New Yorko valstijų. Jų kaina šįmet yra biskį pigesnė, negu buvo pereitais metais, todel tikimasi daug daugiau išparduot.

Mirtinai sužeidė. Charles Peskin automobilius susidurė su John F. Buckley automobilium pirmadieny prie Washington Sq. Smugis buvo taip smarkus, kad išmetė Peskiną iš automobiliaus. Puldamas, persiskėlė galvą. Nuvežtas į ligoninę, kur nėra vilties jo pasveikimui. Peskin yra Worcester Polytechnic Institute studentas ir atsižymėjęs kaipo orkestrų vedėjas.

Gavo perskyra. Barbora Vilkienė gavo visuotiną perskyrą nuo Kazio Vilko, kuris dabar randasi Hartford, Conn. Jie vedė Lietuvoj 1909 metais.

PARSIDUODA

PARSIDUODA pusė biznio—groserės ir bučernės, ir trokas. Labai gera vieta del biznio. Biznieriui ar ne biznieriui puiki proga pirkt, nes dabar geras laikas stot į biznį, nors ir mažai turto turint. Aplinkybės verčia mane greit parduot biznį. Nepatyrusį biznyje apsiimu išlavint

P. MIŠKINIS,
4078 Washington Street,
(45—47) Roslindale, Mass.

PARSIDUODA. Jei nori pirkt gerą bučernę ir grosernę, štai Jums proga. Puikiai išdirbtas biznis geroje vietoje, daug tavoro ir įtaisymų. Savininkas iškeliauja kitur.

64 VERNON STREET
Tel. Park 3352

PARSIDUODA farma, 82 akru žemės, puikus trobėsiai, miško lentoms 125,000 pėdų ir 350 kordų malkoms. Kaina $2500. Ant randos 5 ruimų tenementas — $20.

J. BUROKAS
94 Ward St. Worcester, Mass.

PARSIDUODA VARGONAI, Seni bet geri. Kaina žema. Kreipkitės—
157 WASHINGTON ST.
(ant antro)
(47—48)

PAJIEŠKOJIMAI

PAIEŠKAU pusbrolio, Stanislovo Lingevičio, gyvenusio prie Hiliside g-vės, Worcester, Mass. Turiu svarbų reikalą, todel pats arba žinantieji jį, meldžiu pranešt.

MR. FRANK LINGYS,
121 Brigham St., Hudson, Mass.
(47—49)

REIKALINGA apysenė moteris ar mergina, baigusi pradinę mokyklą, prie prižiurėjimo poros vaikučių dienos laiku. Darbas ant visados, mokestis gera, kambaris ir visas užlaikymas puikus. Pasiteiraut—

AM. LIET. RAŠTINĖJE,
14 Vernon Street.

ANT RANDOS.

ANT RANDOS penkių kambarių gyvenimas, 56 Perry ave., ant pirmų ar antrų lubų. Stuba su šiluma, randos tik $27 į mėnesį. Kreipkitės pas savininką.

56 PERRY AVENUE.

TENEMENTAS ANT RANDOS. Šešių kambarių tenementas pasirandavoja prie 113 Perry ave. Randa pigi. Kreipkitės pas:—

JUOZĄ BARAVYKĄ,
(1 gyvenimas)
113 Perry Ave., Worceseryje.
(45—47)

PASIRANDAVOJA su štymu kambaris, vienam arba dviem vyram arba jaunai porai. Kreipkitės—

36 DERBY STREET,
Telefonas Cedar 9303-W
(46—47)

MUZIKA VISOKIOMS APEIGOMS: vestuvėms, šokiams, ir visokiems pasilinksminimams. Labai gera orkestra.

JOSEPH PUZAR,
9 Bradley St.
Nuo 6 iki 7 vakare. Tel. Cedar 5445-M

PRANAS VITAS

sugrįžo ant savo seno darbo—vežiot anglis, išvežt pelenus, perkraustinės žmones ir veš visokius kitus dalykus ko kam reikės. Kam reikės vežimo, visada kreipkitės pas—

Praną Vitą,
82 Lafayette St, Worcester, Mass.
Tel. Cedar 2234-M

AUTOMOBILIŲ SAVININKAMS

Autorizuotas per steitą del visuotino automobilių inšiurinimo Agentas L. J. PAULAUSKAS, inšiurina automobilius ir pristato registracijos blėtas. Kreipkitės—

L. J. PAULAUSKAS,
14 Vernon St., Worcester, Mass.
(Ofisas prie "Amerikos Lietuvio")

KAIP IŠNAIKINT ŽIURKES

Geriausias sumanymas naikint žiurkes iš namų. Kas nenori su žiurkėm gyvent, kreipkitės pas mus, mes turim geriausią sumanymą, kaip jas išnaikint. Patarimas su reikalingom gyduolėm kainuoja $2.

W. INTAS,
Gore Rd., Webster, Mass.

Lietuvos Saldainiai!

Birutės Fabriko šiauliuose.

Remkite Lietuvos pramonę pirkdami tiktai BIRUTĖS saldainius

Dežutė saldainių

2½ svarų kainuoja

$1.30

Reikalaukite visose lietuviškose krautuvėse arba prisiųskite mums pinigus ir mes prisiųsime saldainius paštu.

REIKALAUJAME AGENTŲ

kiekvienoje kolonijoje.

LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖ,
366 West Broadway,
Boston 27, Mass.
(44—48)

DIDELIS IŠPARDAVIMAS STAYMAN'S KRAUTUVĖJ,

15 Vernon Sq.

Mes nusikraustom į numerį —

30 Franklin St.,

prieš CITY HALL.

MOTERIMS IR MERGINOMS— FUTROS

Gražiai pasiuti audekliniai paltai. Hudson Seal pliušiniai paltai. Suknelės, šilkinės ir k.

MAŽOMS MERGAITĖMS—

Gražių audeklų paltai, padailinti gražiais kailiukais. Šilkinės aksomėnės ir k. suknelės.

Nepaprasta proga gaut tikrus bargenus. Nepraleiskite šio IŠPARDAVIMO!

PILENIEČIAI GRĮŽTA IŠ KOVOS LAUKO SU KRYŽEIVIAIS

"PILENIEČIAI"

istoriška tragedija penkiuose aktuose aštuoniuose atidengimuose.
Stato scenoje S.L.A. 57 kuopa,

LAPKRIČIO (NOV.) 25 IR 27 D.D., 1926

PRADŽIA 7:30 VAKARE

Lietuvių Salėje, 29 Endicott g., Worcestery.

DALYVAUJA GABIAUSI WORCESTERIO ARTISTAI.

Tikietų kainos: 50c., 75c. ir $1.

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje.

NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu $1.25.

M. Paltanavičia,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

TRY OUR LUNCH

Tel. Park 6089 Tel. Cedar 14-M
154 FRANKLIN ST.

Kas norit pirkt ar parduot stubas, farmas arba biznius? Taipgi parduodam elektrines skalbiamas mašinas.

Jonas V. Dabrila.

ŠVENTĖMS BESIARTINANT

Pranešam savo draugams ir pažįstamjems, taippat ir nepažįstamiems, jog mes užlaikome įvairių lietuviškų valgių, kaip naminių "kilbasų," skilandžių, kumpių, ir visokių kitokių valgomų daiktų. Prašome užeit pas mus, o busit užganėdinti.

HIGHLAND MARKET
181 Millbury Street
Savininkai:
A. Kriaučialis ir J. Krasinskas.
Telefonas Park 8727
(46—48)

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS.

Nedėvėk diržo—išvengk pavojingų operacijų.

STUART'O LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo paprasto diržo, jos yra išlaukinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų nė sprendžinų. Nenuslenka ir neatsiremia į kaulus. Tukstančiai šiomis paduškaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošastas — lengva pridėt—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasiųsdami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiųsk pinigų, tik parašyk mums.

PLAPAO LABORATORIES,
3057 Stuart's Bldg., St. Louis, Mo.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA IVAIRIŲ KNYGŲ.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

OPERŲ ARIJOS

Naujos operų arijos, lietuvių kalboje, gražiose laidose, su Lietuvos Operos artistų paveikslais.

Mefistofelio Serenada, iš Fausto	.75
Margaritos Deimantų Daina, iš Fausto	.75
Kavatina, iš Fausto	.75
Sibelio Gėlių Arija, iš Fausto (altui)	.75
Mefisto—Aukso Štabas	.75
Valentino Malda, iš Fausto	.75
Figaro Kavatina, iš Sevilijos Kirpėjo	$1.00

Gražios, žavėjančios dainos, ypač tinkamos lietuvių koncertiniam programui. Reikalaukit dabar.

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Baltijos Amerikos Linijos KALĖDOS LIETUVOJ

"ESTONIA" gruodžio 7-tą

Važiuokit visu keliu vandeniu į pačią

KLAIPĖDĄ

per laisvąjį Danzigo portą. Iš ten tiktai vienos nakties kelionė kitu laivu.

$107. tiesiog į Klaipėdą

3-čia kliasa
UŽSIMOKĖK ABIPUS,
TIKTAI $181.

Populiariška turistinė trečia kliasa tiktai $10 brangiau vienpus, $15. abipus.

Taksai atskirium.

Žiniomis kreipkitės į vietos agentus ar į bendrovę:

Baltic American Line, Inc.,
10 BRIDGE ST., NEW YORK.

ADVOKATAS
Ignas J. Barkus
546—548 Slater Building

Vedu visokias civiliškas ir kriminališkas bylas. Darau dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

Tel. Park 7717
Rezidencija: 31 Chrome Street

NESKOLINK NUO DRAUGŲ

Mes paskolinsim Jums bile sumą (jokia nebus permaža ar perdidelė) ant laikrodžių, deimantų, futrų, šėrų, bonų, ir kitų asmeniškų nuosavybių, legališkais nuošimčiais, be trukdymo. Be jokio viešumo.

Marcus Collateral Loan Co.,
177—183 Front St.

DOMĖ—mes turim parduot labai puikių futrų vyrams ir moterims ir aukštos rušies laikrodėlių ir deimantų.

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

PRIŽIUREKITE DANTIS!

Tinkamos Kainos, geriausia medžiaga, 25 metai patyrimo, visas darbas užtikrintas. Dovanai peržiuri dantis.

DR. H. A. WARREN
574 Main St., Worcester

Nauja Lietuvių Krautuvė

Petras Ščiuka ir Antanas Česna atidarė Malevos Prekių, Pento visokios rušies Krautuvę. Jie patys yra patyrę malioriai, todel perkantiems dous geriausią patarimą, kur kokis pentas geriausia tinka ir patars kaip suvartot. Norinti pirkt malevos—pento, kreipkitės pas—

P. ŠČIUKĄ ir A. ČESNĄ,
23 MILLBURY STREET,
Worcester, Mass.

Lietuvis Graborius
JUOZAS DIRSA

Geriausiai patarnauju už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jusų draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Taipgi teikiu patarnavimą automobiliu krikštynoms, vestuvėms, ir tt.

13 Ellsworth Street
Tel. Cedar 4953

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai pardavėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer Cherry Smash. Išdirbėjai ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirapų ir orangeade.

GARSUS CROWN QUALITY LEDAI
21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204

Kuomet Kudikiai Verkia Pabandykite

BAMBINO

Geriausis vaistas nuo vidurių užkietėjimo.

PRANEŠIMAS

Dr. Felix J. Bentz praneša abelnai publikai, kad jis atidarė medicinos ofisą prie 4 Lafayette St., kur jis gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas.

Valandos: 10—12 ryto
2—4 popiet
7—8 vakare
Telefonas Park 3116

HELEN F. LOZORAITIS
APDRAUDOS AGENTĖ

Apdraudžia rakandus, namus, įstaigas ir tt. Duoda gerą patarnavimą ir patarimą reikale priverstino automobilių apdraudimo.

464 Millbury Street
Telefonai Park 5452
Park 3202

DR. TESSMER
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)

Suteikia Sąžiningą Patarnavimą Lietuviams!

Tel. Park 3310

SEYMOUR LAUNDRY COMPANY

Išskalbia visos savaitės žlugte kuogražiausiai, už $1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus. Lietuviška skalbykla.

5 SEYMOUR ST.,
Tel. Park 314 Worcester, Mass.

Pranas J. Bublys-Bobblis
LIETUVIS ADVOKATAS

Raštinė, State Mutual Bldg., kambaris 827. Tel. Park 5134.

Namai, 51 Harlem Street, (kampas Sterling St.)
Tel. Cedar 1768-M. Worcesteryj.

DR. FR. PUSKUNIGIS
38 Providence St. Worcester, Mass
Tel. park 6947
(Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią)
Priėmimo valandos: 2—4 popiet
6 iki 8 vakare

DR. EMIL BIZUB
SPECIALISTAS
Gydyme Vyrų, Moterų ir Vaikų
Užsisenėjusių Ligų
17 Millbury Street
(Arti Vernon Sq.), Worcesteryje

2-4 popiet sekmadieniais
Valandos:—9-12, 1-4, 7-9 kasdien

Tel. Park 2583

Antanas J. Milleris.
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

Tel. Park 2470
Res. Cedar 10045—J.
BEN. MENDELSOHN,
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.
390 Main St., Room 931—932
Worcester, Mass.